

Beleid Duurzaam Beleggen

Publicatiedatum: januari 2025

Inhoud

Inhoud 2

1	Inleiding	3
2	Doel	4
3	Beleidsdocument	7
3.1	De kern van het beleidsdocument	7
3.2	Integreren van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	7
3.3	Identificeren en beoordelen op negatieve gevolgen	9
3.3.1	Screening	9
3.4	Stoppen, beperken of voorkomen van negatieve gevolgen	11
3.4.1	Uitsluitingen	11
3.4.2	Engagement	15
3.4.3	Stemmen	20
3.5	Monitoren	22
3.6	Rapporteren	23
3.7	Zorgen voor herstelmaatregelen of werk hieraan mee	23
3.8	ESG-integratie	24
4	Organisatie	29
4.1	Uitbesteding vermogensbeheer	29
4.2	Proces en verantwoordelijkheden	29
Bijlage 1. Verdragen, conventies en lidmaatschappen		32
Bijlage 2. Definities		38
Bijlage 3. Themakaders		40
	Gezondheid	40
	Klimaat	43
	Biodiversiteit	47
	Defensie-industrie	51
	Dierenwelzijn	54

1 Inleiding

Het Beleid Duurzaam Beleggen maakt onderdeel uit van het Strategisch Beleggingsbeleid van Coöperatie Menzis (hierna: Menzis). In lijn hiermee is het primaire doel vanuit het Strategisch Beleggingsbeleid opgesteld:

“Ons beleggingsbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een scherpe premie voor onze leden, door op een duurzame manier te beleggen. We willen op de lange termijn stabiele resultaten behalen, rekening houdend met de risico's en andere voorwaarden die we hebben vastgesteld.”

Met duurzaam beleggen richten we ons op een evenwicht tussen milieu, maatschappij en economie, hetgeen nodig is om welvaart en gezondheid – nu en in de toekomst – eerlijk te verdelen. Het beleggen van vermogen heeft (indirect) impact op mens, dier, het milieu, de maatschappij en de economie en draagt daarmee bij aan een betere wereld. Menzis vindt dat duurzaam beleggen verder moet gaan dan alleen het voldoen aan wet- en regelgeving over duurzaamheid.

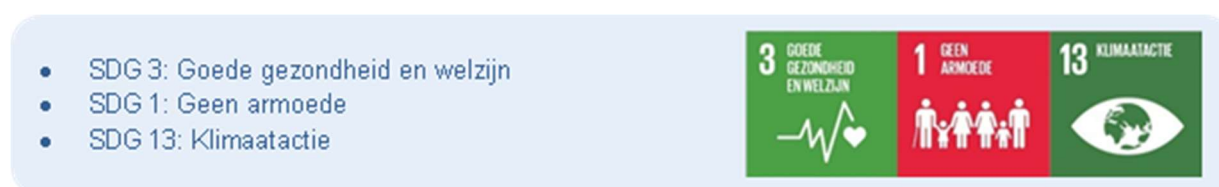
In dit beleidsdocument zijn de uitgangspunten en richtlijnen vastgelegd voor het duurzaam beleggen door Menzis.

Dit beleid wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd en eventueel aangepast op basis van input en/of vragen van leden en andere belanghebbenden, actuele marktontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving en/of wijzigingen in de strategie, ambities en overtuigingen van Menzis.

2 Doel

Met het investeren van de beschikbare financiële reserves wil Menzis financieel en maatschappelijk rendement behalen. Dit betekent dat we daadwerkelijke of potentiële negatieve impact op mens, dier, milieu, maatschappij en goed bestuur (1) zoveel mogelijk willen voorkomen, (2) dan wel willen beperken en (3) zo nodig bedrijven en overheden aansporen tot het herstellen hiervan. En, Menzis zet in op het positief bijdragen aan materiële thema's, zoals klimaatverandering en gezondheid.

Daarnaast wil Menzis met de beleggingsportefeuille een positieve bijdrage leveren aan de Sustainable Development Goals (SDG's), zoals in 2015 vastgesteld door de Verenigde Naties. SDG's, die ook de basis vormen van het Beleid Duurzaamheid. Daarbij zet Menzis zich vooral in voor drie van deze doelen:

Figuur 1 – Menzis' focus SDG's

Menzis heeft een aantal beleggingsovertuigingen en beleggingsbeginselen geformuleerd. Ze komen deels voort uit de missie en identiteit van Menzis en zijn deels gestoeld op algemeen aanvaarde beleggingstheorieën, die aan verandering onderhevig kunnen zijn.

De beleggingsovertuiging '*duurzaam beleggen voor een betere wereld*' speelt een rol bij de keuze uit de beschikbare aandelen en/of obligaties waarin Menzis investeert. Menzis verwacht dat duurzaam beleggen op de lange termijn leidt tot een vergelijkbaar of beter risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. Bedrijven die verantwoord ondernemen, hebben in de regel een beter toekomstperspectief. Uit de meeste empirische studies blijkt dat duurzaam beleggen op de lange termijn leidt tot een vergelijkbaar of beter risico-rendementsprofiel van een beleggingsportefeuille¹.

ESG²-integratie zien wij als een specifieke aanpak binnen duurzaam beleggen waarbij wij, naast traditionele financiële criteria, ook risico's en kansen van ESG-factoren die van invloed zijn op de beleggingsportefeuille van Menzis, systematisch meewegen bij het nemen van beleggingsbeslissingen.

¹ Koedijk, K. & Wetzels, S. (2019). Wat weten we nu echt over verantwoord beleggen: ESG Wetenschappelijke literatuurstudie. Finance - ideas

² ESG; Environmental, Social, and Governance (milieu, sociaal en bestuur).

Menzis belegt in verschillende beleggingscategorieën en heeft daarmee op verschillende manieren een relatie met bedrijven en landen in de beleggingsportefeuille. Instrumenten, zoals stemmen en engagement dragen bij aan een betere bedrijfsvoering en betere producten voor bedrijven. Voor landen betekent dat ook integratie van maatregelen tegen klimaatverandering in het overheidsbeleid, strategie en uitvoering.

Deze overtuiging betekent op hoofdlijnen dat Menzis:

- ESG-risico's identificeert en mitigeert, die niet voldoen aan onze normen met betrekking tot productbetrokkenheid en gedrag;
- ESG-integratie als een integraal onderdeel van de beleggingsbeslissingen ziet;
- Duurzame projecten financiert door te investeren in groene- en sociale bedrijfs- en staatsobligaties;
- Actief aandeelhouderschap inzet met als doel op middellange termijn het verkleinen van ESG-risico's bij bedrijven en het realiseren van positieve veranderingen bij bedrijven en landen;
- Samenwerkt met andere institutionele investeerders en belanghebbenden voor engagement en kennisdeling, zodat de kans op werkelijke verandering toeneemt.

Naast beleggingsovertuigingen, die zijn gericht op de inrichting van het vermogensbeheer, heeft Menzis ook beleggingsbeginselen vastgesteld. Deze zijn gericht op de uitvoering en implementatie keuze van de beleggingen.

Op basis van het beleggingsbeginsel: *'duurzaam beleggen past bij onze leden en strategie'*, draagt Menzis met de beleggingen, zo veel als mogelijk, positief bij aan thema's die passen bij onze leden en strategie.

Menzis neemt de verantwoordelijkheid, in het belang van de leden, bij te dragen aan een betere wereld. Via de beleggingen zet Menzis daarvoor in op relevante thema's. Hierbij houdt Menzis rekening met de verwachtingen van belanghebbenden over duurzaam beleggen en houdt Menzis rekening met de invloed die ESG-factoren hebben op het risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille en de reputatie van Menzis. Op bepaalde thema's stimuleert Menzis, proactief, bijvoorbeeld ten aanzien van het thema Goede Gezondheid en Welzijn.

Klimaatverandering is voor Menzis en belanghebbenden een materieel thema, in lijn met de uitkomst van de dubbele materialiteitsanalyse die Menzis heeft uitgevoerd.

Menzis draagt actief bij aan het tegengaan van klimaatverandering door zowel de CO2-uitstoot van de beleggingen in lijn te brengen met de doelen van het Parijs klimaatakkoord alsook via specifieke beleggingen die bijdragen aan de financiering van projecten en via bedrijven die oplossingen bieden om klimaatverandering tegen te gaan en de energietransitie faciliteren.

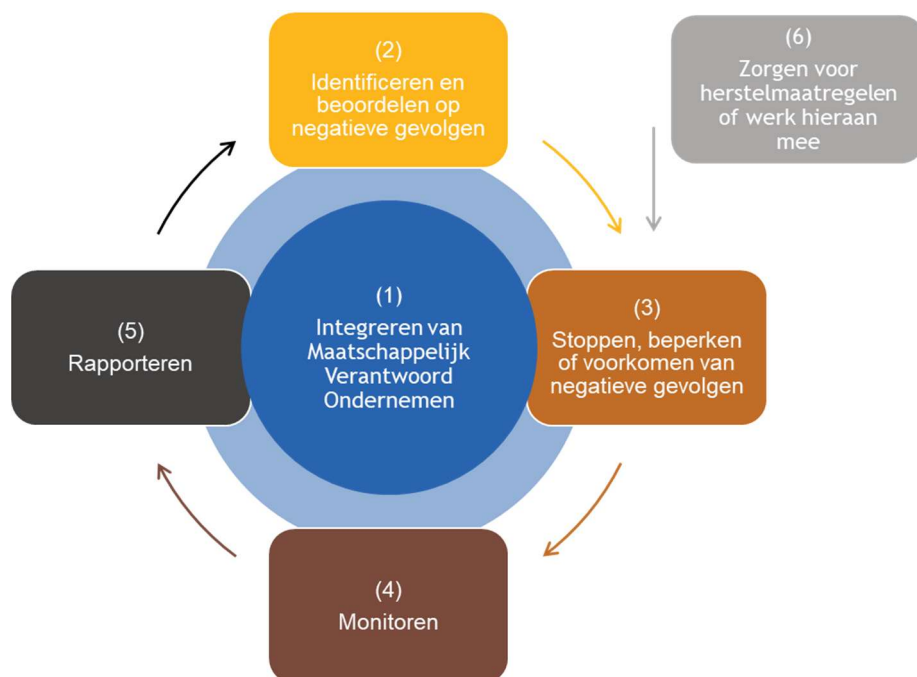
Dit betekent dat Menzis:

- Ambities en doelstellingen formuleert op materiële maatschappelijke thema's die passen bij onze leden en bij onze strategie.
- Het belegd vermogen inzet voor een positieve bijdrage, zo veel als mogelijk, aan de focus-SDG's Goede Gezondheid en Welzijn, Geen Armoede en Klimaatactie.
- Met de beleggingsportefeuille, zo veel als mogelijk, een positieve bijdrage levert aan maatschappelijke thema's die aansluiten bij de wensen van onze belanghebbenden.
- Op maatschappelijke thema's negatieve gevolgen zo veel mogelijk wil beperken.

3 Beleidsdocument

3.1 De kern van het beleidsdocument

De kern van ons Beleid Duurzaam Beleggen is onderstaande 'Due Diligence Cyclus'. Deze cyclus bestaat uit zes stappen die Menzis voor het vermogensbeheer toepast. In de volgende paragrafen is elke stap nader uiteengezet.

Figuur 2 - Due diligence cyclus

Met het doorlopen van de 'Due Diligence Cyclus' brengen wij ESG-risico's die beleggen met zich meebrengt gestructureerd in kaart, inclusief beheersmaatregelen die we inzetten voor het mitigeren van de ESG-risico's. Dit zorgt er ook voor dat Menzis mogelijke financiële risico's, transitierisico's, juridische risico's of reputatierisico's, gerelateerd aan de ESG-risico's binnen de beleggingsportefeuille, kan beheersen. In samenwerking met de externe vermogensbeheerders en dienstverleners wordt het beleid geïmplementeerd en uitgevoerd.

3.2 Integreren van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen begint, net als duurzaam beleggen, bij onze eigen identiteit. Menzis is sinds 1836 een coöperatie zonder winstoogmerk, een zorgverzekeraar met circa 1,9 miljoen leden. De Ledenraad is het hoogste orgaan. Bij Menzis is iedereen welkom. Ziek of gezond, jong of oud. Menzis zet zich in voor '*Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst*'.

Dit doet Menzis door mensen zekerheid te bieden dat de zorg die ze nodig hebben, ook daadwerkelijk beschikbaar is. Op het juiste moment, op de juiste plek, betaalbaar en toegankelijk. Dat doen we als zorgverzekeraar en zorgkantoor samen met tal van partners, waarbij het steeds belangrijker wordt dat we met elkaar voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Daarom zetten we de mens centraal en willen we de leefkracht van de mens versterken. Leefkracht gaat over mensen die veerkracht voelen, over mensen die zowel geestelijk als lichamelijk meer kwaliteit van leven weten te bereiken, zodat zij kunnen doen wat voor hen belangrijk is. Ook in tijden van ziekte of met een beperking. Menzis ondersteunt mensen daarbij. Met vergoedingen voor zorg, het vinden van goede zorg en tips en adviezen over mantelzorg, hulp bij schulden en een gezonde leefstijl. Dat is de kracht van Menzis.

Inzet op maatschappelijk verantwoord ondernemen sluit daarmee aan op de identiteit van Menzis. Daarnaast heeft Menzis een maatschappelijke verantwoordelijkheid die verder gaat dan alleen het verzekeren van zorg. Wij voelen ons verantwoordelijk tegenover onze belanghebbenden om op een duurzame manier te ondernemen.

De Raad van Bestuur (hierna: RvB) laat zich adviseren door twee adviescommissies; de Commissie Duurzaamheid en de Beleggingsadviescommissie (hierna: BAC). Deze commissies adviseren de RvB bij het vaststellen en de implementatie van beleid en het toezicht houden op de uitvoering van het beleid. Mede als onderdeel van de permanente educatie voor de RvB en de Raad van Commissarissen (hierna: RvC), maar ook voor de Beleggingsadviescommissie, organiseert Menzis kennissessies. De kennissessies worden in samenwerking met industrie-experts, NGO's en/ of universiteiten georganiseerd. Periodiek worden beleggingscasussen besproken met de BAC en RvB. Op deze manier toetsen wij ook in hoeverre het beleid en de doelstellingen worden gerealiseerd.

Menzis werkt samen met organisaties die duurzaam beleggen promoten en bijdragen aan de ontwikkeling hiervan. Zo onderschrijft Menzis sinds 2011 de duurzame beleggingsprincipes van de Verenigde Naties (UNPRI of UN Principles for Responsible Investment) en zijn wij lid van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (hierna: VBDO) en Eumedion (forum voor Corporate Governance). In juli 2023 is het IMVO³-convenant afgerond. In vervolg op het IMVO-convenant is in 2024 met ongeveer 15 verzekeraars een expertgroep-IMVO gestart, met als doel het verder delen en ontwikkelen van kennis van verantwoord beleggen. Ook zoeken wij voor specifieke duurzaamheidsonderwerpen samenwerking met NGO's.

³ Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

3.3 Identificeren en beoordelen op negatieve gevolgen

3.3.1 Screening

Menzis brengt periodiek materiele ESG-risico's in de beleggingsportefeuille in kaart. Menzis wil niet beleggen in bedrijven die internationale standaarden schenden of ernstige duurzaamheidsrisico's kennen. Wij brengen de ESG-risico's in de aandelen-, bedrijfs- en staatsobligatieportefeuille in kaart via screening op daadwerkelijke en potentiële negatieve gevolgen. Het monitoren van ESG-risicoscores en controverses bij bedrijven gebeurt doorlopend.

De bedrijven in de beleggingsportefeuille, met uitzondering van de Nederlandse woninghypotheken en de Zorgbeleggingen, worden op vier niveaus gescreend: (1) Global Standard screening, (2) ESG-risico screening, (3) Controverse screening, en (4) Thema en product screening. De staatsobligaties worden gescreend op basis van sancties die worden opgelegd door de Verenigde Naties en de Europese Unie. De fondsmanagers van de Zorgbeleggingen hanteren een eigen uitsluitingenbeleid. Bij de selectie van fondsmanagers voor de Zorgbeleggingen is aansluiting gezocht tussen het beleid van Menzis en dat van de fondsmanager. Eén keer per jaar brengen wij de ESG-staartrisico's in kaart. Dit doen we in relatie tot ons reputatierisico en de materiele beleggingsthema's. Onderdeel van de beoordeling is de weging van de posities in de beleggingsportefeuille; Menzis maakt daarbij een afweging tussen ESG-risico's en de grootte van de positie in de beleggingsportefeuille. In lijn met het beleggingsbeginsel '*Portefeuillebeheer door specialisten*' voert een externe gespecialiseerde dienstverlener de ESG-risicoscreening elk kwartaal voor Menzis uit.

Global Standard Screening

Bij deze screening wordt beoordeeld of bedrijven de UN Global Compact Principles, de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (hierna: OESO richtlijnen), de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (hierna: UNGP's) en onderliggende conventies en verdragen⁴ naleven. Deze screening beoordeelt of bedrijven opereren binnen internationaal aanvaarde normen en standaarden die betrekking hebben op **mensenrechten**, **arbeidsrechten**, het **milieu** en **bedrijfsethiek**. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën:

1. Compliant; dit betreft alle bedrijven waarbij, op het moment van screening, geen risico op overtreding is waargenomen met internationale normen en richtlijnen. Onze externe vermogensbeheerders kunnen in deze bedrijven namens Menzis beleggen.
2. Watchlist; dit betreft alle bedrijven die risico lopen op schending van de internationale normen en richtlijnen.

⁴ Voor het totale overzicht van de relevante richtlijnen, conventies en verdragen zie bijlage 1.

De externe vermogensbeheerders kunnen in deze bedrijven beleggen én met deze bedrijven wordt namens Menzis engagement gevoerd met als doel het verminderen, herstellen of voorkomen van risico's op schendingen.

3. Non-compliant; dit betreft alle bedrijven die de internationale normen en richtlijnen schenden. In deze bedrijven investeert Menzis niet.

ESG risico screening

De ESG-risicoscreening geeft inzicht in de mate waarin de waarde van een bedrijf wordt beïnvloed door onderliggende, materiële ESG-factoren, zoals CO2-uitstoot, watergebruik corruptie en bedrijfsethiek. Deze ESG-risicoscreening bestaat uit een kwantitatieve score en een risicocategorie. De kwantitatieve score vertegenwoordigt eenheden van onbeheerd ESG-risico waarbij een lagere score een lager onbeheerd risico betekent. Het onbeheerd risico wordt gemeten op een schaal van 0 - 100.⁵

Op basis van de behaalde score wordt een bedrijf geplaatst in een risicocategorie. Deze scores zijn absoluut, dit betekent dat een bank bijvoorbeeld direct vergeleken kan worden met een oliemaatschappij. De kwantitatieve ESG-risicoscores worden onderverdeeld in vijf categorieën, namelijk: verwaarloosbaar, laag, gemiddeld, hoog en ernstig. Menzis zet engagement in, voor het verbeteren van de materiële ESG-risico's, met bedrijven die een hoge en/of ernstige ESG-risico score hebben. Monitoring van de ESG-risico's gebeurt ieder kwartaal. Als we significante ESG-risico's detecteren, overleggen we hierover met de externe vermogensbeheerder en dienstverlener, en integreren we dit in een beleidsupdate.

Controverse screening

Bij de controle van portefeuillebedrijven op controverses wordt de beleggingsportefeuille gescreend op (potentiële) negatieve bijdrage. De ondernemingen in de beleggingsportefeuille worden geanalyseerd en beoordeeld op hun gedrag met als uitgangspunt de OESO-richtlijnen. Schendingen op de OESO-richtlijnen worden geclassificeerd op een controverse schaal van 1 tot 5. Ondernemingen met een classificatie in categorie 1, 2 of 3 hebben relatief een lage bijdrage en ondernemingen met een classificatie in categorie 4 en 5 kennen een hoge negatieve bijdrage, waarbij bedrijven met een categorie 5 controverse onvoldoende reageren op engagementinitiatieven. De uitkomsten van deze analyse dienen als input voor nadere besluitvorming over hoog-risico sectoren/thema's en worden besproken met de externe vermogensbeheerders.

⁵ In theorie kan een bedrijf 200 scoren, echter is deze kans nihil.

Thema- en product screening

Bij thematische screening worden bedrijven beoordeeld op basis van geselecteerde thema's, zoals klimaatverandering. Bij productscreening worden bedrijven beoordeeld op wat zij produceren en/of waar zij in handelen. Een voorbeeld hiervan is de screening van bedrijven op de productie van of handel in tabak en/of wapens. Thema- en productscreening is gebaseerd op normatieve gronden, wet- en regelgeving, en wat past bij de missie, visie en strategie van Menzis.

Materiële maatschappelijke thema's

Om ons doel te concretiseren, maken wij een vertaalslag naar maatschappelijke thema's.

Periodiek legt Menzis verschillende maatschappelijke thema's ter bespreking voor aan belanghebbenden, zodat wij hun inzichten kunnen meenemen bij het formuleren van ons beleid. Op materiële thema's wil Menzis, zo veel als mogelijk, proactief stimuleren. Voor andere thema's hanteert Menzis een 'do no harm'-benadering.

De maatschappelijke materiële thema's waar Menzis een proactieve rol wil hebben voor het leveren van een positieve bijdrage, zijn in eerste instantie: (1) gezondheid en welzijn, (2) klimaatverandering (3) mensenrechten.

3.4 Stoppen, beperken of voorkomen van negatieve gevolgen

3.4.1 Uitsluitingen

Uitsluitingenbeleid

Menzis zet een uitsluitingenbeleid in om maatschappelijk onwenselijk gedrag of maatschappelijk onwenselijke producten uit de beleggingsportefeuille te weren. Het voldoen aan internationale verdragen en richtlijnen⁶, zoals de Global Compact Principles, de UNGP's en de OESO-richtlijnen, vormt de basis voor het uitsluitingenbeleid. Binnen onze aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille beleggen wij niet in bedrijven die in strijd handelen met deze verdragen en richtlijnen. Wat betreft de staatsobligatie portefeuille beleggen wij niet in landen waartegen door de Verenigde Naties of Europese Unie een sanctie is uitgevaardigd⁷. Menzis is bezig met het verder ontwikkelen van een landenbeleid.

⁶ In bijlage 1 staan de conventies en verdragen die worden meegenomen in de Global Standard screening en engagement activiteiten

⁷ Dit zijn landen met regimes die misdaden hebben begaan tegen hun eigen bevolking of een gevaar vormen voor de regionale of wereldwijde vrede. Indicatoren zijn: misdaden tegen de menselijkheid, schenden van mensenrechten, ondermijnen van democratie, verspreiding van nucleaire vernietigingswapens.

Voor het uitsluitingenbeleid nemen wij daarnaast de SDG's 3, 1 en 13 als uitgangspunt. Met de Zorgbeleggingen investeren wij in de transformatie van zorg. Investeren in de zorg doen wij via fondsbeleggingen. Het ESG-beleid van de fondsbeheerders beoordelen wij bij de selectie van een nieuw fonds voor Zorgbeleggingen, waarbij we de aansluiting op het beleid van Menzis borgen. De belegging in Nederlandse woninghypotheken is ook een fondsbelegging. Hiervoor geldt hetzelfde, de externe vermogensbeheerder is bij het selectieproces beoordeeld op het ESG-beleid en het ESG-beleid blijven wij monitoren.

Menzis sluit bedrijven ook uit op basis van normatieve gronden en beoordeelt daarvoor in hoeverre de bedrijfsactiviteiten van deze bedrijven passend zijn bij de missie, visie en strategie van Menzis. Als partner in zorg en gezondheid beleggen wij bijvoorbeeld niet in bedrijven die tabak produceren. Ook beleggen wij als maatschappelijke organisatie niet in bedrijven die betrokken zijn bij financieringen met woekerrentes, waarbij deze bedrijven oneerlijke leenvoorwaarden aan leners opleggen.

Net als Menzis hanteren de aangewezen externe vermogensbeheerders ook een uitsluitingenbeleid. Bij de selectie en monitoring van deze vermogensbeheerders letten wij erop dat de thema's waarop zij bedrijven uitsluiten in lijn zijn met de thema's van Menzis. Door het gebruik van verschillende methodologieën en databronnen en interpretatie hiervan kunnen hier verschillen in ontstaan. De beleggingsmandaten van Menzis volgen minimaal het uitsluitingenbeleid van Menzis.

Uitsluitingencriteria

Het beoordelen of een bedrijf of land wel of niet voldoet aan onze uitsluitingscriteria is een continue taak die tijd en menskracht vergt. Voor een dergelijke specifieke taak is het als zorgverzekeraar kostbaar om een eigen onderzoeksafdeling op te zetten. Daarom werken we samen met een externe dienstverlener voor de samenstelling van de uitsluitingenlijst. Per kwartaal ontvangen de externe vermogensbeheerders een actuele uitsluitingenlijst.

Hieronder is een lijst weergegeven met de relevante (product)categorieën voor het uitsluitingenbeleid. Deze (product)categorieën hebben wij, indien mogelijk, ondergebracht bij het aansluitende themakader, zoals opgenomen in bijlage 3.

Het drietal (product)categorieën dat buiten de themakaders valt, is als ‘overig’ gecategoriseerd. Voor het bepalen van de uitsluitingscriteria houdt Menzis rekening met aspecten zoals, het beperken van negatieve bijdrage, de mate waarin het bedrijfsmodel afhankelijk is van de productcategorie en de verwachte mogelijkheden voor het inzetten van engagement. Hierbij houden wij ook rekening met de impact op het rendement/risicoprofiel van de beleggingsportefeuille. De uitsluitingen zijn van toepassing op bestaande en nieuwe bedrijven/projecten.

(van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

KLIMAAT

	- Meer dan 1% van hun omzet genereren uit thermische kolen - Meer dan 50% van hun omzet genereren uit het opwekken van energie uit thermische kolen
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit teerzanden
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit schalie-energie
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit arctische olie
	- Meer dan 5% van hun omzet genereren uit gasexploratie extractie - Meer dan 10% van hun omzet genereren uit gas of olie productie - Meer dan 50% van hun omzet genereren uit het opwekken van energie uit gas of olie

GEZONDHEID

	- Betrokken zijn bij de productie van tabak of tabak-gerelateerde producten, inclusief vaping (zero-tolerance) - Een deelneming hebben van 10% of meer in een bedrijf dat betrokken is bij de productie van tabak of tabak-gerelateerde producten - Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van tabak en/of tabak-gerelateerde producten
	- Voor meer dan 5% omzet genereren uit de productie van alcoholhoudende dranken - Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van alcoholhoudende dranken
	- Betrokken zijn bij de productie van niet-medische cannabis - Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van niet-medische cannabis
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit gokactiviteiten
	Actief negatief bijdragen aan gezondheid vanuit de fastfood branche

BIODIVERSITEIT

	Meer dan 5% van hun omzet halen uit palmolie productie
	Meer dan 5% van hun omzet halen uit pesticiden productie

WAPENS

	Betrokken zijn bij producten of diensten die exclusief bedoeld zijn voor controversiële wapens, of verarmd uranium of witte fosfor produceren, of voor meer dan 10% deelnemen in een dergelijk bedrijf
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit de productie van militaire wapens
	Betrokken zijn bij de productie of de verkoop van niet-militaire vuurwapens en munitie

OVERIG

	In strijd handelen met één of meerdere van de 10 Global Compact Principles, de UNGP's of OESO-richtlijnen
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit "predatory lending" activiteiten
	Betrokken zijn bij dierproeven voor niet-farmaceutische producten en hiervoor geen sterk⁸ beleid hebben
	- Betrokken zijn bij de productie van bont en/of exotisch leer - Meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van bont en/of exotisch leer

(van toepassing op staatsobligaties)

	In landen zijn gevestigd waartegen door de VN of EU een sanctie is uitgevaardigd. Dit zijn landen met regimes die misdaden hebben begaan tegen hun eigen bevolking of een gevaar vormen voor de regionale of wereldwijde vrede. Indicatoren zijn: misdaden tegen de menselijkheid, schenden van mensenrechten, ondermijnen van democratie, verspreiding van nucleaire vernietigingswapens
--	---

3.4.2 Engagement

Engagementbeleid

Via engagement met bedrijven beoogt Menzis het stimuleren van een verantwoorde, veilige en milieubewuste manier van ondernemen. Vanuit onze verantwoordelijkheid als institutionele belegger, spreken wij bedrijven aan op onderwerpen die bijdragen aan een betere bedrijfsvoering en betere producten voor die bedrijven en daarmee aan een betere wereld. Dit doen we op een actieve en gestructureerde manier. Dit heet engagement, met als doel:

1. het voorkomen of verminderen van daadwerkelijke en/of mogelijke negatieve effecten;
2. het bespreken van zogenaamde 'best practices' van bedrijven die voorop lopen, die andere bedrijven in gang zetten tot verbetering en daarmee bijdragen aan een positieve invloed voor een betere wereld;
3. het verbeteren van het duurzaam beleggingsresultaat op de lange termijn.

⁸ De screening op dierproeven is gebaseerd op betrokkenheid of géén betrokkenheid. Hierbij wordt niet naar omzetpercentages gekeken. Daarom koppelen wij dit criterium aan het beleid van een bedrijf op dierproeven. Menzis investeert niet in bedrijven die gebruik maken van dierproeven en daarbij niet voldoen aan de gestelde criteria voor een sterk beleid.

Een gespecialiseerde externe dienstverlener en de externe vermogensbeheerders voeren de engagementactiviteiten voor de beleggingsportefeuille van Menzis uit. Deze partijen vertegenwoordigen gezamenlijk meerdere institutionele beleggers, waardoor meer invloed op bedrijven en overheden kan worden uitgeoefend. Het stewardshipbeleid van de externe dienstverlener en vermogensbeheerders⁹ is onderdeel van het selectie- en monitoringsproces. Hierbij is de aansluiting met de uitgangspunten van het beleid van Menzis essentieel. Wij monitoren de consistentie van de engagementactiviteiten richting bedrijven tussen de betrokken partijen onderling en met de uitgangspunten van Menzis.

Op basis van de periodieke ESG-risicoscreening van de beleggingsportefeuille en de ontwikkelingen van belangrijke maatschappelijke materiële thema's bepalen we mede met welke bedrijven engagement plaatsvindt. Deze screening uitkomsten geven inzicht in onder andere de daadwerkelijke en/of mogelijke negatieve bijdrage van een bedrijf. Met de engagementactiviteiten stimuleren we bedrijven beter duiding te geven over hoe zij omgaan met (materiële) ESG-risico's, met als doel hun negatieve bijdrage te beperken. In de keuze of namens Menzis wel of geen engagement, en over welk onderwerp dat met een bedrijf wordt gevoerd, nemen wij het verwachte verandervermogen van een bedrijf mee.

Als institutionele investeerder hebben wij de mogelijkheid om, in samenwerking met andere institutionele investeerders, engagement met bedrijven aan te gaan om positieve (gedrags)veranderingen te stimuleren op onderwerpen, zoals de energietransitie of mensenrechten. Zo kan ook namens Menzis engagement plaatsvinden met bedrijven die op de uitsluitingenlijst staan. Engagement kan dan gaan over de mogelijkheden voor het overgaan naar alternatieve energiebronnen of het verbeteren van mensenrechten in de toeleveringsketen van bedrijven in lijn met de UNGP's.

De engagement aanpak bestaat uit drie verschillende engagementprogramma's met elk een eigen doelstelling. Voor elke engagement casus wordt vooraf een veranderdoel opgesteld en wordt de voortgang gemonitord om zo tot resultaat te komen.

⁹ Bron naar het beleid van de externe vermogensbeheerder Robeco: [docu-robeco-stewardship-policy.pdf](#)
Voor de conventies en verdragen die de externe vermogensbeheerder gebruikt, zie: [docu-relevant-codes-and-memberships.pdf](#)
Bron naar het beleid van de externe vermogensbeheerder Amundi: [Our stewardship policy](#) | [About Amundi](#)

Global Standards Engagement

Het doel van deze vorm van engagement is het verminderen, herstellen of voorkomen van het risico op schendingen, door deze bedrijven. Door het voeren van Global Standards Engagement gaan we de dialoog aan met bedrijven die op basis van de uitkomsten van onze screening een verhoogd risico lopen op het schenden van internationale standaarden, zoals de UN Global Compact Principles, de OESO-richtlijnen en de UNGP's. De conventies en verdragen in bijlage 1 zijn de basis voor de Global Standard engagementactiviteiten. Deze bedrijven hebben de zogenaamde 'Watchlist'-status.

Materiële Risico Engagement

Het doel van deze vorm van engagement is het terugdringen van het financieel materiële ESG-risico van bedrijven met een hoog of ernstig ESG-risicoscore naar tenminste een medium tot laag niveau waarbij de ESG-risicoscore lager is dan 30.

Als onderdeel van het screeningproces krijgen bedrijven in de beleggingsportefeuille een ESG-risicoscore toegekend. Dit is een absolute score waarbij een bedrijf wordt beoordeeld aan de hand van blootstellingsrisico's en gerelateerde managementprestaties ten aanzien van financieel materiële ESG-risico's. Wanneer een bedrijf een ESG-risicoprofiel score van 30 of hoger heeft, geldt als risicoclassificatie voor het bedrijf 'hoog (high)' of 'ernstig (severe)'. Vanuit Materiële Risico Engagement wordt de dialoog aangegaan met bedrijven die een ESG-risicoscore hebben van 30 of hoger.

Thematische Engagement

Het doel van Thematische engagement is het creëren van invloed op bedrijfsniveau en het bewerkstelligen van systematische invloed door op belangrijke maatschappelijke thema's de dialoog aan te gaan met zowel bedrijven die voorop lopen als met bedrijven die achterblijven. Het doel is dat de best practices van bedrijven, die voorop lopen, worden gebruikt om bedrijven die achter lopen in de sector te stimuleren tot verbetering. Deze vorm van engagement is gelinkt aan de SDG's. De engagement thema's worden jaarlijks geëvalueerd en eventuele nieuwe thema's worden toegevoegd.

Onze vermogensbeheerder voert aanvullend op bovenstaande thema's ook engagement op belastingtransparantie. Binnen dit thema verwachten we dat bedrijven verantwoordelijkheid nemen en transparant zijn over hun internationale belastingpraktijken. Dit betekent dat bedrijven een duidelijk beleid moeten hebben en hierover transparant zijn, zodat investeerders kunnen beoordelen hoe een bedrijf aan de belastingverplichtingen voldoet over verschillende jurisdicties.

Bedrijven worden aangespoord tot het opstellen van een belastingbeleid, waarin duidelijk wordt gedefinieerd hoe het bedrijf omgaat met belastingheffing en hoe dit aansluit bij de bedrijfsvoering en bredere strategie. Daarbij hoort ook een bestuursstructuur die ervoor zorgt dat het beleid wordt geïmplementeerd en dat het voldoende verantwoording aflegt over de belastingpraktijken. Verder verwachten we dat een bedrijf een constructieve relatie onderhoudt met belanghebbenden op het gebied van belastingheffing, met name belastingautoriteiten en dat belastingbetalingen openbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld via CbCR¹⁰.

Engagementproces

Elk bedrijf waarmee engagement wordt gevoerd, volgt een vergelijkbaar proces:

Fase	Omschrijving
1.	Het doel is het creëren van bewustzijn over de gedetecteerde materiële ESG-risico's bij het bedrijf.
2.	Het veranderdoel wordt vastgesteld met passende acties die het bedrijf kan ondernemen.
3.	De voortgang wordt gemonitord en waar nodig bijgesteld. De vervolgacties worden besproken.
4.	De voortgang wordt geëvalueerd en eventuele opkomende problemen worden besproken.

Gedurende het engagement traject wordt per engagement casus vastgesteld wat nodig is ter bevordering van de voortgang; bijvoorbeeld het organiseren van meetings waarin één of meer onderwerpen diepgaand worden behandeld, het versturen van specifieke e-mails of een ander soort contact. De engagementperiode met een bedrijf varieert tussen de drie tot vijf jaar.

Gedurende de eerste 24 maanden wordt regelmatig contact gezocht met het bedrijf over de voortgang. Mocht een bedrijf gedurende 24 maanden niet of nauwelijks reageren op engagementverzoeken dan komt dat bedrijf in de escalatiefase.

Escalatiefase en -strategie

Wanneer blijkt dat een bedrijf na twee jaar nauwelijks reageert en/of onvoldoende voortgang boekt op de engagementdoelstellingen die vooraf zijn gesteld, dan gaat het engagement met het bedrijf over naar een escalatie- en beoordelingsperiode. Indien nodig wordt het stemrecht ingezet, met de bedoeling dat bedrijven actiever gaan deelnemen aan het engagementproces. Bij onvoldoende resultaat krijgt een bedrijf een 'disengagement' status.

¹⁰ Country by Country Reporting (CbCR) is de nieuwe EU-richtlijn voor openbare verslaglegging per land en verplicht multinationals om informatie over hun verdeling van de winst, betaalde belastingen en bepaalde indicatoren van economische activiteiten per land openbaar te maken.

Als deze situatie zich voordoet, dan wordt aan de BAC van Menzis hierover advies gevraagd, zodat de RvB kan besluiten of de positie in het bedrijf bijvoorbeeld wordt afgebouwd of dat het bedrijf wordt uitgesloten. Dit wordt in overleg met de externe dienstverlener / vermogensbeheerder voorbereid.

Gezamenlijke engagement initiatieven

Menzis en de partijen die namens ons engagement voeren nemen ook deel aan gezamenlijke engagementactiviteiten. Deze engagementinitiatieven staan vaak onder leiding van een grote institutionele belegger, waarbij andere grote, middelgrote en kleine verzekeraars en/of pensioenfondsen in Nederland aansluiten. Samenwerking met andere institutionele investeerders helpt het engagement succes te vergroten en daarmee de kans op werkelijke verandering. Als vanuit de UNPRI, de IMVO-expertgroep en/of de VBDO gezamenlijke engagementinitiatieven worden ingezet en als deze passen bij onze strategie en beleid, dan doen wij daaraan mee. Deze engagementactiviteiten hebben ook betrekking op bedrijven die niet in beleggingsportefeuille zitten.

Landen engagement

Onze externe vermogensbeheerder, voert engagement met overheden uit op drie niveaus: ESG-feedback, investeringsonderzoek en -monitoring, en thematische engagement.

- **ESG-feedback:** de vermogensbeheerder biedt feedback aan overheden over rapportage en andere gerelateerde zaken, zoals beleidsontwikkeling, regelgeving, best practices, en stakeholderbetrokkenheid. Deze vorm van engagement is gericht op het verbeteren van rapportagepraktijken en transparantie.
- **Investeringsonderzoek en -monitoring:** Engagement wordt ingezet om betere investeringsbeslissingen te nemen door ESG-risico's beter in kaart te brengen. Dit helpt bij het identificeren en beheren van potentiële risico's en kansen die van invloed kunnen zijn op investeringen.
- **Thematische engagement:** Hierbij richt de vermogensbeheerder zich op belangrijke maatschappelijke thema's, zoals het bereiken van Net-Zero, biodiversiteit en het aanpakken van schendingen van wereldwijde normen. Dit type engagement is gericht op het bevorderen van duurzame en verantwoorde praktijken.

Momenteel ligt de nadruk van de thematische engagementactiviteiten met overheden op klimaatverandering. De vermogensbeheerder beoordeelt klimaatstrategieën van overheden en analyseert de bijbehorende ESG-risico's- en kansen. Het streven is het constructief bespreken van het klimaatbeleid en het delen van best practices met overheden, zodat we op deze manier kunnen bijdragen aan een duurzamere toekomst.

Toezicht op engagementactiviteiten

Op kwartaalbasis monitoren wij de impact van de engagementactiviteiten via een online engagementplatform, waarin alle historie van de engagementactiviteiten staat. Wij monitoren de bedrijven waarmee engagement wordt gevoerd, in welke fase van het engagementproces deze zich bevinden, wat de doelstellingen zijn en wat de bereikte resultaten en voortgang is. Deze rapportages en resultaten worden elk kwartaal besproken met de Beleggingsadviescommissie. Een samenvatting van de rapportage publiceren wij op de website. De externe vermogensbeheerders en dienstverleners worden getoetst op hun aansluiting met het Beleid Duurzaam Beleggen van Menzis. Jaarlijks worden beleidswijzigingen van deze externe partijen gemonitord om te waarborgen dat deze blijven voldoen aan het beleid van Menzis.

3.4.3 Stemmen

Stembeleid

Als aandeelhouder is Menzis voor een deel eigenaar van een onderneming en heeft Menzis stemrecht tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Met dat eigenaarschap voelen we de verantwoordelijkheid voor engagement en voor het actief uitvoeren van het stemrecht in relatie tot de bedrijven in de beleggingsportefeuille. Hiermee stimuleren we ondernemingen wereldwijd om beter te presteren op het gebied van duurzaamheid. Wij geloven dat een goed stewardshipbeleid bijdraagt aan een betere bedrijfsvoering en betere producten voor bedrijven en daarmee het lange termijnsucces van de bedrijven in de beleggingsportefeuille.

Aansluitend op het beleggingsbeginsel “*portefeuillebeheer door specialisten*” besteedt Menzis het uitvoeren van het stembeleid uit. De externe vermogensbeheerder van Menzis’ aandelenmandaat¹¹ is hiervoor geselecteerd en jaarlijks vindt evaluatie van het beleid plaats, zodat de aansluiting op het stembeleid van Menzis geborgd blijft.

Bij het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen zijn de International Corporate Governance Network (ICGN) Stewardship Guidelines leidend als overkoepelende richtlijnen voor best practices op het gebied van governance. De ICGN worden internationaal erkend als de best practice-standaard in corporate governance (zie www.icgn.org/policy) en onderschrijven de OESO-principes voor corporate governance.

¹¹ Bron naar het beleid van de externe vermogensbeheerder: [docu-robeco-stewardship-policy.pdf](#)

Bij het beoordelen van de governance van bedrijven worden, waar van toepassing, ook markt specifieke best practices gevolgd, uiteengezet in nationale codes en andere erkende best practice-richtlijnen, zoals de UK Stewardship Code, de ISG US Stewardship Principles, de Japanse Stewardship Code, de Taiwan Stewardship Principles for Institutional Investors, de Hong Kong Principles for Responsible Ownership, de Brazilian Stewardship Code, de Singapore Stewardship Principles en de Korean Stewardship Code.

Voor iedere lokale markt waar Menzis haar stem kan uitbrengen wordt een kostenafweging gemaakt. Dit kan ertoe leiden dat in bepaalde lokale markten in enig jaar niet wordt gestemd.

Het stemrecht wordt ook ingezet richting bedrijven voor het aanpakken van sociale- en milieu gerelateerde risico's. Hierbij kan gedacht worden aan belangrijke onderwerpen, zoals klimaatverandering, ontbossing en mensenrechten.

De externe vermogensbeheerder van het aandelenmandaat werkt samen met, en ontvangt stemadviezen van, een partij die gespecialiseerd is in stemmen. Voor specifieke ESG-onderwerpen worden de stemadviezen, indien nodig, in lijn met het stembeleid overschreven. Dit gebeurt bijvoorbeeld voor Nederlandse bedrijven, of voor ondernemingen waarmee engagement wordt gevoerd en waarbij het stemrecht gebruikt wordt als escalatiestrategie, of voor bedrijven die vanwege duurzaamheid (negatieve) media aandacht krijgen.

Menzis is aangesloten als deelnemer bij Eumedion. Eumedion zet zich in voor goed ondernemingsbestuur en duurzaamheidsbeleid bij Nederlandse bedrijven. Het stembeleid is ingericht volgens de principes uit de Nederlandse Stewardship Code en sluit aan bij best practices van andere landen.

Op hoofdlijnen richt de Nederlandse Stewardship Code zich op duurzame lange termijn waardecreatie, risicomanagement, effectieve governance, beloningen en commitment aan belanghebbendenrelaties. De code betreft best practices die toezien op de verhouding tussen de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en de aandeelhouders. De principes uit deze code zijn bedoeld om aan te geven wat goede corporate governance inhoudt. De code stelt gedragsnormen vast voor bestuurders, commissarissen en aandeelhouders.

3.5 Monitoren

Wij monitoren periodiek de ESG-risico's in de beleggingsportefeuille en beoordelen welke risico's materieel zijn voor Menzis. De uitkomsten hiervan bespreken wij met onze externe dienstverlener en externe vermogensbeheerders. Menzis heeft beleid voor het mitigeren van deze risico's, zoals het inzetten van engagement, het stemmen en uitsluiten van bedrijven. De monitoring van deze risico's en de impact van de mitigatiestrategie gebeurt doorlopend. De uitkomsten van de monitoring zijn input voor de jaarlijkse evaluatie van het beleid. Jaarlijks evalueren wij het Beleid Duurzaam Beleggen en passen wij het beleid aan als dat nodig is. Bij de evaluatie van het beleid nemen wij naast onze interne rapportages, ook externe rapportages, onderzoeken van externe bureaus, actuele marktontwikkelingen en input van onze belanghebbenden mee.

De fiduciair beheerder adviseert Menzis in de selectie van de externe vermogensbeheerders. Menzis maakt de uiteindelijke keuze voor de aanstelling van de externe vermogensbeheerder. Jaarlijks monitort en beoordeelt de fiduciair beheerder de externe vermogensbeheerders ook op hun ESG-prestaties.

Het monitoren van bedrijven in de beleggingsportefeuille gebeurt onder andere via onze actief aandeelhouderschap activiteiten en de rapportages die we daarover ontvangen. De rapportageverplichtingen van de externe vermogensbeheerders en dienstverlener zijn vastgelegd in contracten. Op maand- en kwartaalbasis ontvangt Menzis beleggings- en duurzaamheidsrapportages. Deze rapportages gebruikt Menzis als input voor het monitoren van de beleggingen en voor de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de externe vermogensbeheerders.

Het onderzoeken van mogelijkheden voor het verder verduurzamen van de beleggingsportefeuille is een van de onderwerpen van deze evaluatiegesprekken. Jaarlijks evalueren we het beleid en de uitvoering van het Beleid Duurzaam Beleggen ook met de externe vermogensbeheerders en dienstverlener. De input van de fiduciair beheerder nemen wij daarin mee. Deze monitoring gebeurt in overeenstemming met de Regeling Uitbesteding Vermogensbeheer.

Wij betrekken de Ledenraad bij de evaluatie van het beleid door periodiek de dialoog met de Ledenraad op het gebied van verantwoord beleggen te hebben, dit willen wij ook meer organiseren voor andere belanghebbenden. De uitkomsten nemen wij, voor zover mogelijk, mee in de beoordeling en actualisering van het beleid.

3.6 Rapporteren

Menzis is transparant over haar acties, beslissingen, overwegingen en voortgang. Hier geven wij op onder andere de volgende manieren vorm aan:

- Menzis publiceert het Beleid Duurzaam Beleggen op de website;
- Vanuit de UNPRI publiceren wij periodiek over ons Beleid Duurzaam Beleggen en de uitvoering hiervan;
- De rapportage van Stichting Beleggingen Menzis is te downloaden via <https://ctp.unpri.org/dataportalv2/transparency>;
- Jaarlijks publiceren wij een jaarverslag met duurzaamheidsinformatie op onze website;
- Indien er klachten van belanghebbende zijn over zaken in relatie tot het vermogensbeheer, rapporteren we hier jaarlijks over.
- Voor de uitvoering van onze duurzame beleggingsportefeuille publiceren wij verschillende rapportages op onze website, zoals:
 - **Beleggingenoverzicht.** Elk halfjaar publiceren we een lijst van alle beleggingen in bedrijven en overheden in de beleggingsportefeuille. Hierin maken we een splitsing naar land, sector en marktwaarde.
 - **Uitsluitingenlijst.** Ieder kwartaal publiceert Menzis een lijst met bedrijven waarin wij niet beleggen. In dit beleidsstuk zijn de criteria voor de uitsluitingen uitgewerkt. De Global Standard- en Thema- en product screening vormen de basis voor de uitsluitingenlijst.
 - **Engagement rapport.** Elk kwartaal publiceren we Menzis' specifieke engagementstatistieken en een algemeen engagementrapport. Voor de thematische engagementtrajecten wordt per jaar een separaat rapport gepubliceerd, waarin op hoofdlijnen engagementdoelstellingen en -resultaten zijn opgenomen.
 - **Stemverslag.** Menzis publiceert ieder kwartaal de stemresultaten per bedrijf, per agenda item. In de rapportage worden tegenstemmen of onthouding van stemmen toegelicht.

3.7 Zorgen voor herstelmaatregelen of werk hieraan mee

Met het uitvoeren van het Beleid Duurzaam Beleggen draagt Menzis bij aan het zoveel mogelijk voorkomen, dan wel beperken en zo nodig herstellen van daadwerkelijke negatieve impact op mens, dier, milieu, maatschappij en goed bestuur. En, Menzis zet in op het positief bijdragen aan materiële thema's, zoals klimaatverandering en gezondheid.

Daarom willen we de bedrijven waarin we beleggen en waar sprake is van daadwerkelijke negatieve impact zoveel mogelijk stimuleren tot het zorgen voor en/of meewerken aan herstel- en verhaalmaatregelen. Dit doen we via de engagementactiviteiten.

We vragen de engagementproviders herstel en verhaalmaatregelen een essentieel onderdeel te maken van de engagementdialoog. Bedrijven die negatieve impact veroorzaken, dienen herstelmaatregelen te treffen in de vorm van verontschuldiging, restituties, rehabilitaties of financiële/niet-financiële schadevergoedingen. De benadeelden staan hierbij centraal.

3.8 ESG-integratie

De uitvoering van het vermogensbeheer besteedt Menzis uit aan externe vermogensbeheerders. Dit past bij ons beleggingsbeginzel '*portefeuillebeheer door specialisten*'. Zo hebben wij een fiduciair beheerder die ons adviseert en ondersteunt bij de selectie, monitoring en evaluatie van externe vermogensbeheerders. Bij de beoordeling van de kwaliteit van de vermogensbeheerders is duurzaamheid een van de criteria. Daarnaast ondersteunt de fiduciair beheerder ons met het risicobeheer en de inrichting van de portefeuille naar beleggingssoorten, en houdt de fiduciair beheerder ons op de hoogte van marktomstandigheden. Menzis heeft de ambitie om in de allocatie van haar beleggingen te sturen op een positieve maatschappelijke bijdrage. Dit vergt een integrale aanpak tussen duurzaam beleggen en de karakteristieken van de beleggingsportefeuille, zoals regio- en sectorverdeling, SDG impact en de keuze van een duurzame benchmark.

Beleggingsproces

Ons beleggingsproces, waarbij duurzame factoren een belangrijke rol spelen, kent twee onderdelen:

- de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders;
- het beleggingsproces bij de geselecteerde externe vermogensbeheerders.

Selectie en monitoring van vermogensbeheerders

Bij de selectie van een externe vermogensbeheerder is het belangrijk voor Menzis dat, naast de beleggingskwaliteiten van de externe vermogensbeheerder, het ESG-beleid van de externe vermogensbeheerder past bij het beleid van Menzis. Op beide thema's 'scoren' we de externe vermogensbeheerders om zo een goede afweging te kunnen maken tussen duurzaamheid en beleggingskwaliteiten. Bij de uiteindelijke aanstelling van een externe vermogensbeheerder vindt deze afweging plaats tegen de beleggingsovertuiging '*Duurzaam beleggen voor een betere wereld*'. Menzis kiest voor de uitvoering van het vermogensbeheer waar mogelijk voor een mandaatoplossing, zodat Menzis de flexibiliteit houdt om het eigen Beleid Duurzaam Beleggen te laten uitvoeren.

Als onderdeel van de monitoring van de externe vermogensbeheerders vindt ieder jaar een evaluatiegesprek plaats tussen Menzis en de vermogensbeheerder, waarin het ESG-beleid en de uitvoering daarvan een belangrijk agendapunt is. De uitvoerbaarheid van beoogde veranderingen in het Beleid Duurzaam Beleggen bespreken en toetsen wij bij de externe vermogensbeheerders. Menzis publiceert het aangepaste beleid op de website, nadat het is vastgesteld.

De externe vermogensbeheerders wegen in het beleggingsproces duurzame factoren, mede op basis van het beleid van Menzis, mee in de aan- en verkoopbeslissingen. Voor beleggingsfondsen is Menzis afhankelijk van het beleid van de externe vermogensbeheerder. In samenwerking met de fiduciair beheerder wordt bij de selectie gezocht naar een beleggingsfonds dat het beste aansluit op de duurzaamheidseisen van Menzis.

Wij verwachten van een externe vermogensbeheerder dat deze UNPRI onderschrijft en streven naar het voldoen aan SFDR artikel 8 of 9.

Bij de aanstelling van externe dienstverleners wordt zorgvuldig beoordeeld of hun beleid in lijn is met het beleid van Menzis. Monitoring hierop vindt plaats en minimaal jaarlijks vindt een evaluatiegesprek plaats met externe dienstverleners, waarbij eventuele beleidsveranderingen worden meegenomen. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de externe dienstverleners consistent blijven met de beleidsrichtlijnen van Menzis.

Aandelen wereldwijd

Menzis heeft de beleggingen in beursgenoteerde aandelen verder verduurzaamd, mede ingegeven door het eerdere IMVO-convenant en door de urgentie rondom het tegengaan van klimaatverandering. De nadruk bij het verduurzamen van deze beleggingen ligt op een combinatie van klimaatdoelstellingen, engagement initiatieven, uitsluitingen en de ambitie aan te sluiten bij de SDG's: SDG 3 - goede gezondheid en welzijn, SDG 1 - geen armoede, en SDG 13 - klimaatactie, waarbij behoud van flexibiliteit belangrijk is. We beleggen niet in bedrijven met negatieve bijdrage op deze drie focus-SDG's en zoeken, waar mogelijk, in bedrijven die positief bijdragen aan deze focus-SDG's. Bedrijven die actief zijn in de fastfood-, alcoholhoudende dranken-, niet-medische cannabis- of gokindustrie leveren bijvoorbeeld een negatieve bijdrage aan gezondheid en welzijn.

Het uitsluitingenbeleid van Menzis kent een significante overlap met de uitsluitingen op basis van klimaatdoelstellingen die in lijn zijn met een Paris Aligned Benchmark (hierna: PAB).

Voor de beleggingen in wereldwijde beursgenoteerde aandelen hanteert Menzis een klimaatdoelstelling in lijn met het klimaatakkoord. Het doel van het klimaatakkoord van Parijs is dat

de opwarming van de aarde onder de 1,5 tot 2 graden blijft en de uitstoot van broeikasgassen wordt teruggebracht. De klimaatdoelstelling voor de aandelenportefeuille is het verminderen van 50% initiële carbon reductie per geïnvesteerde miljoen USD in vergelijking met de benchmark (scope 1: de directe uitstoot van CO2 en scope 2: de indirecte uitstoot van CO2). Daarnaast is het doel een jaarlijkse CO2-reductie van 7% tot 10%, zodat de CO2-voetafdruk van de aandelenportefeuille lager is en blijft dan van de MSCI All World Country Index (ACWI). Daarnaast is de ambitie beleggingen in bedrijven met fysieke risico's als gevolg van extreme weersomstandigheden met ten minste 50% te verminderen en verhogen we het gewicht van bedrijven die kansen zien in de klimaattransitie. Hiermee beperken wij beleggingen in, voor het klimaat, risicovolle ondernemingen.

De ambitie voor de aandelenportefeuille is een CO2-neutrale portefeuille in 2050 en daarmee de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden. Hiervoor is de volgende doelstelling opgesteld.

Menzis streeft naar een CO2-neutrale aandelenportefeuille in 2050 door 100% van de aandelenbeleggingen in dat jaar te investeren in CO2-neutrale beleggingen.

Dit gebeurt door:

- Het sturen op 50% carbonreductie ten opzichte van de benchmark (MSCI ACWI) en het verminderen van de jaar op jaar CO2-voetafdruk met 7% tot 10%;
- Het voeren van engagement met bedrijven over ambitieuze klimaatdoelstellingen, inclusief het bevorderen van de transitie naar Net-Zero als onderdeel van het thematische engagement.

Wij willen nog meer beleggen in bedrijven die bijdragen aan het milieu, de maatschappij en goed bestuur (ESG). Daarom alloceren wij, ten opzichte van de MSCI ACWI, meer kapitaal aan bedrijven met een betere ESG-risicoscore. Met dit mandaat verwachten wij een hoger maatschappelijk rendement en gezond financieel rendement op de lange termijn.

Bedrijfsobligaties

Binnen de bedrijfsobligatieportefeuille investeert Menzis wereldwijd in bedrijfsobligaties met een bovengemiddelde duurzaamheidscore. Het doel van het klimaatakkoord van Parijs is dat de opwarming van de aarde onder de 1,5 tot 2 graden blijft en de uitstoot van broeikasgassen wordt teruggebracht. Menzis werkt aan een klimaattransitieplan en met daarin een specifieke klimaatdoelstelling voor het bedrijfsobligatiemandaat.

Ter ondersteuning van de energietransitie en CO₂-vermindering investeert Menzis in groene bedrijfsobligaties. Deze groene bedrijfsobligaties zijn vastrentende instrumenten waarvoor de opbrengsten specifiek bestemd zijn voor projecten met vooraf duidelijk gedefinieerde milieuvoordelen. Voorbeelden van in aanmerking komende projecten zijn: hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, duurzaam afval beheer, duurzaam landgebruik, biodiversiteit, natuurbehoud, schoon transport en schoon water.

Bij de selectie van sociale bedrijfsobligaties kiezen we voor een brede en inclusieve visie op alle maatschappelijke kwesties. Selectie van in aanmerking komende sociale bedrijfsobligaties is in lijn met de Social Bond Principles (SBP) van ICMA en de SDG's, of 'duurzame obligaties volgens ICMA waarbij meer dan 70% van de besteding naar een sociaal project gaat. Menzis heeft geen voorkeurscategorie, maar wil wereldwijd sociale kwesties en de daarmee samenhangende maatschappelijke impact aanpakken.

Menzis heeft een relatieve doelstelling versus de benchmark van minimaal +10%-punt voor de allocatie naar groene, sociale, duurzame en aan duurzaamheid gekoppelde bedrijfsobligaties, met een absolute minimum allocatie van 17,5% die tegen eind 2025 stijgt naar 20%.

Europese Staatsobligaties

Het doel van de Europese staatsobligatieportefeuille is het behalen van een duurzaam rendement op de lange termijn. Dit doen we door landen met een relatief hoge duurzaamheidsscore te overwegen in de portefeuille. Net als bij bedrijfsobligaties, wordt een deel van het vermogen geïnvesteerd in groene staatsobligaties. Hiermee willen we specifiek bijdragen aan het financieren en mitigeren van klimaatveranderingen en het verlagen van CO₂-uitstoot.

Binnen dit mandaat is de minimale allocatie naar groene, sociale, duurzame en aan duurzaamheid gekoppelde staatsobligaties 5% van de portefeuille en streeft Menzis naar een allocatie van 15%.

Bij de selectie van sociale staatsobligaties gaan we uit van een breder universum gebaseerd op de SDG's. Op basis van een eigen raamwerk bepaalt de externe vermogensbeheerder welke staatsobligaties voldoende 'sociale blootstelling' hebben om te worden opgenomen in de beleggingsportefeuille.

Nederlandse Woninghypotheken

Ook beleggen wij in Nederlandse woninghypotheken. Hiermee dragen we bij aan de verduurzaming van de Nederlandse huizenmarkt. Zo worden extra financiële mogelijkheden geboden aan mensen die hun woning willen verduurzamen. Voor deze beleggingscategorie is de ambitie een CO2-neutrale voetafdruk in 2050. Hiervoor is onderstaande doelstelling opgenomen.

Menzis streeft naar een CO2-neutrale voetafdruk van de Nederlandse Woninghypothekenportefeuille in 2050.

Dit gebeurt door:

- Het verduurzamen van woningen mogelijk te maken voor hypotheekklanten, middels een duurzaamheidsrekening, en daarmee het gemiddelde energielabel te verlagen. Met de duurzaamheidsrekening kan men tot 106% van de marktwaaarde van de woning lenen, met een maximum van € 65.000, waarbij de extra 6% moet worden gebruikt voor het verduurzamen van de woning. De maximale omvang van de hypotheek inclusief duurzaamheidslening bedraagt €1 miljoen.
- Het informeren over, faciliteren van en realiseren van energiebesparingsmaatregelen.

Geldmarkt

Met de geldmarktbeleggingen beleggen wij in soevereine Eurolanden waarbij wij, net als bij Europese staatsobligaties, in de portefeuille een hoger gewicht toekennen aan landen met een hogere duurzaamheidsscore.

Zorgbeleggingen

De Zorgbeleggingen bestaan uit niet-beursgenoteerde bedrijven die gericht zijn op innovatie in de zorg. Veel innovatie, ook in de zorg, vindt plaats in de wetenschap en bij kleine, jonge ondernemingen. Het beoordelen of een idee, innovatie of bedrijfsplan wel of niet veelbelovend is, is een continue zoektocht. Dat kost tijd en vergt veel menskracht. Om dit uit te voeren committeert Menzis een deel van het vermogen aan fondsen die zich richten op jonge zorgondernemingen, die het verschil kunnen maken voor de zorg in Nederland. Hierbij horen ook buitenlandse initiatieven met positieve invloed op de Nederlandse zorgmarkt.

4 Organisatie

4.1 *Uitbesteding vermogensbeheer*

Beleggen is belangrijk voor Menzis, maar het is niet onze belangrijkste taak. Daarom besteden wij vermogensbeheeractiviteiten uit aan externe vermogensbeheerders en andere dienstverleners, waarbij Menzis zelf de kaders aangeeft en daarmee in control blijft.

Vermogensbeheer is een specialistisch vakgebied. De omvang van de beleggingsportefeuille en de daaruit volgende strategische keuze voor een relatief klein intern team, geeft aanleiding tot vermogensbeheer door externe, gespecialiseerde vermogensbeheerders, die beschikken over de expertise voor het beheer van de beleggingen. Waar mogelijk heeft Menzis voorkeur voor beleggingsmandaten, waarbij we zelf de kaders en richtlijnen vaststellen waarbinnen de vermogensbeheerders opereren. Beleggingsmandaten stellen Menzis beter in staat de eigen overtuigingen, ook op het gebied van duurzaam beleggen te implementeren. Tot slot zijn kosten soms een overweging om voor mandaten boven beleggingsfondsen te kiezen. Op deze manier sluiten het strategische beleggingsbeleid en de kaders zo goed mogelijk aan bij de missie, visie en strategie van Menzis.

Door gebruik te maken van externe specialisten kunnen we profiteren van hun kennis van de markten, analysemethoden en efficiënte uitvoering van beleggingsstrategieën. Dit stelt ons in staat om professionaliteit en zorgvuldigheid te handhaven in ons vermogensbeheer. Daarnaast zorgt het inschakelen van externe specialisten voor een diversificatie van inzichten en benaderingen, wat bijdraagt aan een beter beleggingsbeleid.

De besluitvorming voor het Beleid Duurzaam Beleggen ligt bij de RvB. De BAC adviseert de RvB hierover. Het Expertise Centrum Treasury en Vermogensbeheer (T&VB) initieert en bereidt de gevraagde besluitvorming voor het beleid en de uitvoering daarvan in samenwerking met de fiduciair beheerder en externe dienstverleners voor.

4.2 *Proces en verantwoordelijkheden*

Bij de organisatie van het Beleid Duurzaam Beleggen zijn binnen Menzis verschillende afdelingen en gremia betrokken, de belangrijkste zijn:

- De Raad van Bestuur (RvB): eindverantwoordelijk voor het Beleggingsbeleid, inclusief het Beleid Duurzaam Beleggen. Dit betreft: actieplannen en doelstellingen, beleggingsovertuigingen- en beginselen, beleggingsrichtlijnen en limieten inclusief

benchmarks, aanstelling en het ontslag van externe vermogensbeheerders en andere dienstverleners voor het uitvoeren van vermogensbeheeractiviteiten.

- De Beleggingsadviescommissie (BAC): deze commissie adviseert de RvB bij het vaststellen van (1) het (her)formuleren van het Beleid Duurzaam Beleggen en (2) de implementatie en het toezicht houden op de uitvoering van het beleid.
- De Commissie duurzaamheid: deze commissie adviseert de RvB over duurzaamheid binnen Coöperatie Menzis inclusief interne- en externe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Deze adviezen dienen als kapstok voor het Beleid Duurzaam Beleggen.
- Expertise centrum Treasury & Vermogensbeheer (T&VB); verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en monitoring van het Vermogensbeheer en besluiten van de RvB. T&VB is verantwoordelijk voor voldoende countervailing power richting externe vermogensbeheerders en andere dienstverleners en voor de regievoering en monitoring van de externe vermogensbeheerders en dienstverleners bij het uitbesteden van vermogensbeheeractiviteiten. Daarnaast is T&VB verantwoordelijk voor de evaluatie van het beleid en de uitvoering van het vermogensbeheer.

Menzis kent een klachtensysteem waar getroffen rechthebbenden of benadeelden een klacht kunnen indienen. Klachten over de beleggingen worden besproken met T&VB. Per klacht wordt onderzocht hoe deze het beste kan worden opgelost.

Middels het klachtenformulier op de website van Menzis, kunnen belanghebbenden feedback geven op het beleid en de uitvoering van het vermogensbeheer¹². Menzis neemt deze feedback voor zover mogelijk mee in de jaarlijkse update van het Beleid Duurzaam Beleggen.

¹² [Klacht indienen | Menzis](#)

Bijlagen

Bijlage 1. Verdragen, conventies en lidmaatschappen

De lijst bevat de verdragen, conventies en lidmaatschappen die op dit moment worden toegepast en deze is een integraal onderdeel van de due-diligence cyclus van Menzis. Dit betekent dat we deze lijst gebruiken om te beoordelen of een belegging in overeenstemming is met het duurzaam beleggen beleid.

De lijst met verdragen, conventies en lidmaatschappen wordt gebruikt voor de ESG-risicoscreening van de beleggingsportefeuille en voor het bepalen van de uitsluitingenlijst, en dient als input voor de engagementdialogen met bedrijven en voor het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. De lijst is samengesteld op basis van de verdragen, conventies en lidmaatschappen die de externe dienstverlener voor ESG-data en engagement en de externe vermogensbeheerders van Menzis onderschrijven. Menzis onderschrijft zelf ook een aantal van de genoemde verdragen, conventies en lidmaatschappen.

Verdragen, conventies en lidmaatschappen

30% Club

Access to Medicine Index

Advance Gender Equality in Business

AMEC (Brazilian Corporate Governance Association)

Arms Trade Treaty, 2013

Asian Corporate Governance association (ACGA)

Association of Investors for Sustainable Development (VBDO)

Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal, 1989

Business Benchmark on Farm Animal Welfare

Cambridge Institute for Sustainable Leadership

Carbon Disclosure Project (CDP)

City to Sea Partnership

Climate Action 100+ Initiative

Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic, 1992

Convention on Biological Diversity, 1992 (and relative protocols)

Convention on Cluster Munitions, 2008

Convention on the Prohibition of Development, Production, Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on the Destruction, 1972

Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, 1972

DNB Sustainable Finance initiative

Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)

EDGE Certification Foundation

Equator Principles

EU Sanctions

Eumedion

European Fund Asset Management Association (EFAMA)

Eurosif

FAO International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture, 2001

Farm Animal Investment Risk & Return (FAIRR)

Finance Sector Deforestation Action (FSDA)

Geneva Conventions, 1949 (and relative protocols)

Glasgow Financial Alliance for Net Zero (GFANZ)

Global Commission on Mining 2030

Global Impact investing network (GIIN)

Global Steering Group on Impact Investing (GSG)

GREEN Initiative (Real Estate)

GreenBuzz Zurich

GRESB

Hague Conventions with Respect to the Laws and Customs of War on Land and its annex: Regulations concerning the Laws and Customs of War on Land, 1899 and 1907

Hong Kong Principles for Responsible Ownership

IAEA Convention on Nuclear Safety, 1994

IAEA Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management, 1997

IAEA Safety Standards

ICGN Global Corporate Governance Principles

ICMM Mining Principles

ILO Convention concerning Conditions of Employment of Plantation Workers, 1958 (No. 110)
ILO Convention concerning Discrimination in Respect of Employment and Occupation, 1958 (No. 111)
ILO Convention concerning Equal Remuneration for Men and Women Workers for Work of Equal Value, 1951 (No. 100)
ILO Convention concerning Forced or Compulsory Labour, 1930 (No. 29)
ILO Convention concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise, 1948 (No. 87)
ILO Convention concerning Indigenous and Tribal Peoples in Independent Countries, 1989 (No. 169)
ILO Convention concerning Migration for Employment, 1949 (No. 97)
ILO Convention concerning Minimum Age for Admission to Employment, 1973 (No. 138)
ILO Convention concerning Minimum Wage Fixing, with Special Reference to Developing Countries, 1970 (No. 131)
ILO Convention concerning Occupational Safety and Health and the Working Environment, 1981 (No. 155)
ILO Convention concerning Safety and Health in Construction, 1988 (No. 167)
ILO Convention concerning Safety and Health in Mines, 1995 (No. 176)
ILO Convention concerning the Abolition of Forced Labour, 1957 (No. 105)
ILO Convention concerning the Application of the Principles of the Right to Organise and to Bargain Collectively, 1949 (No. 98)
ILO Convention concerning the Prevention of Major Industrial Accidents, 1993 (No. 174)
ILO Convention concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour, 1999 (No. 182)
ILO Convention concerning the Promotion of Collective Bargaining, 1981 (No. 154)
ILO Convention concerning the Protection of Wages, 1949 (No. 95)
ILO Convention concerning the Reduction of Hours of Work to Forty a Week, 1935 (No. 47)
ILO Convention Limiting the Hours of Work in Industrial Undertakings to Eight in the Day and Forty-eight in the Week, 1919 (No. 1)
ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, 1998
ILO General Principles and Operational Guidelines for Fair Recruitment, 2016
ILO Guidelines on Occupational Safety and Health Management Systems, 2001
ILO Tripartite Declaration of Principles Concerning Multinational Enterprises and Social Policy
IMF Fiscal Transparency Code
IMO Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter, 1972 (and relative protocol)

IMO International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973 (and relative protocols)
IMO International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Cooperation, 1990
Impact Management Project
IMVO Covenant
Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)
Interfaith Center for Corporate Responsibility (ICCR)
International Convention for the Regulation of Whaling, 1946
International Corporate Governance network (ICGN)
International Labour Organization's Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work
International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation, the FATF Recommendations
Investor Alliance for Human Rights (IAHR)
Investor Mining and Tailings Safety Initiative
Investor Policy Dialogue on Deforestation (IPDD)
IUCN Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, 1973
Klimastiftung Schweiz
Minamata Convention on Mercury, 2013
Nature Action 100
Net-Zero Asset Managers Initiative (NZAM)
Non-legally Binding Authoritative Statement of Principles for a Global Consensus on the Management, Conservation and Sustainable Development of all Types of Forests, 1992
OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions, 1997
OECD Guidelines for Multinational Enterprises
PACI Principles for Countering Bribery, 2013
Partnership Biodiversity Accounting Financials (BPAF)
Plastic Solutions Investor Alliance
Platform Carbon Accounting Financials (PCAF)
Powering Past Coal Alliance (PPCA)
Principles for Responsible Banking
Principles for Responsible Investment

Ramsar Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat, 1971
Rio Declaration on Environment and Development, 1992
Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedures for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade, 1998
Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)
Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants, 2001
Sustainable Finance Geneva (SFG)
Swiss Sustainable Finance (SSF)
Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)
Task Force on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)
Transition Pathway Initiative (TPI)
UK Transition Plan Taskforce
UN Convention against Corruption, 2003
UN Convention against the Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988
UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, 1994
UN Convention against Transnational Organized Crime, 2000 (and relative protocols)
UN Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects, 1980 (and relative protocols)
UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 1979
UN Convention on the Law of the Sea, 1982
UN Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction, 1992
UN Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction, 1997
UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 2006
UN Convention on the Rights of the Child, 1989 (and relative optional protocols)
UN Convention relating to the Status of Refugees, 1951 (and relative protocol)
UN Convention to Combat Desertification, 1994
UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, 2007
UN Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and Linguistic Minorities, 1992
UN Framework Convention on Climate Change, 1992 (and subsequent Kyoto Protocol and Paris Agreement)

UN Guidelines for Consumer Protection, 2016
UN Guiding Principles on Internal Displacement, 1998
UN International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, 2006
UN International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, 1999
UN International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination, 1965
UN International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families, 1990
UN International Covenant on Civil and Political Rights, 1966
UN International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, 1966
UN Sanctions
UN Treaty on Plastic Pollution
UN Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, 1968
UN Universal Declaration on Human Rights, 1948
UNECE Aarhus Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, 1998
UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, 1991
UNECE Convention on Long-range Transboundary Air Pollution, 1979
UNECE Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes, 1992
UNECE Convention on the Transboundary Effects of Industrial Accidents, 1992
UNEP Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, 1979
UNESCO Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, 1972
United Nations Global Compact (UNGC)
Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO)
Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, 1985 (and subsequent Montreal Protocol)
WHO Ethical Criteria for Medicinal drug Promotion, 1988
WHO Framework Convention on Tobacco Control, 2003
WHO Good Manufacturing Practices for Pharmaceutical Products: Main Principles
World Benchmarking Alliance (WBA)
ZSL-SPOTT Palm Oil benchmark

Bijlage 2. Definities

- *Arctische olie- en gasexploratie extractie*; inkomsten die bedrijven halen uit olie- en gasexploratie in offshore Arctische gebieden (gebieden binnen de poolcirkel).
- *Biodiversiteit*; de verscheidenheid aan levensvormen - planten, dieren, micro-organismen - die onderdeel zijn van alle ecosystemen. Dit omvat ook de genetische variatie binnen soorten, tussen soorten en de verscheidenheid van ecosystemen waarin de organismen leven.
- *Controversiële wapens*; wapens met willekeurige en disproportionele impact, zoals landmijnen, clusterwapens, biologische wapens, chemische wapens, nucleaire wapens, wapens met verarmd uranium of witte fosfor.
- *Engagement*; de dialoog aangaan met portefeuillebedrijven om zowel positieve impact te maken als negatieve impact te beperken in de bedrijfsvoering.
- *ESG*; de afkorting staat voor Environmental, Social en Governance (milieu, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur). Dit zijn drie centrale factoren die een rol spelen in de duurzaamheid van een belegging.
- *ESG-integratie*; het integreren van ESG informatie in de besluitvorming om te beleggen, de monitoring en evaluatie van een belegging en in het actief aandeelhouderschap.
- *Fastfood branche*; bedrijven die gebruik maken van in massa geproduceerde kant-en-klare ingrediënten; verpakt en klaar om mee te nemen; rijk aan verzadigd vet, suiker, zout en calorieën.
- *Groene, Sociale, duurzame en aan duurzaamheid gekoppelde obligaties*; zijn financiële instrumenten die worden uitgegeven om projecten te financieren die positieve milieu- en sociale effecten hebben. Deze obligaties richten zich op duurzame ontwikkeling en kunnen worden gebruikt voor een breed scala aan initiatieven, zoals hernieuwbare energie, sociale huisvesting en infrastructuurverbeteringen
- *NGO*; een non-gouvernementele organisatie die onafhankelijk is van de overheid en zich richt op een verondersteld maatschappelijk belang. Organisaties die bijvoorbeeld werken aan het bevorderen van milieubescherming, gezondheid of sociale doelen.
- *Olie en/of gas gebaseerde stroomopwekking*; hierbij wordt er stroom opgewekt door het verbranden van olie of aardgas, of derivaten als diesel, zware olie enz.
- *Palmolie*; een eetbare plantaardige olie die wordt gewonnen uit de pulp van de vrucht van de oliepalmen. Palmolieplantages kunnen ontbossingsproblematiek met zich meebrengen.
- *Participatiemaatschappij*; participatiemaatschappijen zetten investeringsfondsen op waar een groep investeerders aan meedoen. Iedere investeerder geeft van tevoren aan hoeveel geld beschikbaar is om te investeren. Ook wordt van tevoren een richting bepaald in hoeveel bedrijven in totaal wordt geïnvesteerd. De fondsen hebben veelal een looptijd van tien jaar met

een optie tot verlenging van de looptijd. Investerings zijn veelal in niet-beursgenoteerde bedrijven die groeikapitaal nodig hebben of kapitaal nodig hebben voor innovatie.

- *Pesticide*; een stof of mengsel van stoffen die worden gebruikt om bepaalde plagen te voorkomen, af te weren of te vernietigen, zoals insecten, plantpathogenen, onkruid of in bepaalde gevallen vogels of zoogdieren.
- *Predatory Lending*; elke vorm van geld uitlenen waarbij een lener wordt misbruikt door een geldschieter door bijvoorbeeld oneerlijke leenvoorwaarden.
- *Schalie-energie*; energie gewonnen uit schaliegas. Dit is een soort onconventioneel aardgas, gevangen in schalie (sedimentgesteenten), waardoor de productie complexer en duurder is vanwege de behoefte aan geavanceerde technologieën.
- *SDG*; de Sustainable Development Goals zijn 17 werelddoelen voor duurzame ontwikkeling. De 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN) hebben deze ontwikkelingsdoelen voor 2015 - 2030 vastgesteld.
- *Tabak en tabak-gerelateerde producten*; sigaretten, sigaren, tabak voor pijpen, snuiftabak, elektronische sigaretten, vloeipapier, filters en rookloze tabaksproducten. Hier vallen ook e-sigaretten of vapes onder. Dit zijn kleine apparaatjes die een vloeistof verhitten tot damp, via deze damp kan iemand nicotine binnenkrijgen.
- *Teerzanden*; ook wel oliezanden of bitumineuze zanden genoemd. Wat uit teerzanden wordt gewonnen is bitumen of teer, een zeer stroperige en dikke vorm van olie die niet vloeibaar is tenzij deze wordt verwarmd of verdund.
- *Uitsluitingen*; bedrijven of landen waarin Menzis wegens internationale wet- en regelgeving of normatieve overwegingen niet in wenst te beleggen.

Bijlage 3. Themakaders

Gezondheid

Onze missie is *'Ieder mens leefkrachtiger nu en in de toekomst'*. Menzis wil een partner in de zorg en gezondheid van mensen zijn, zodat iedereen zo leefkrachtig mogelijk in het leven kan staan. Voor de beleggingen richten we ons daarom ook op SDG-3 "Goede gezondheid en welzijn". Menzis heeft twee overkoepelende ambities op gezondheid.

Goede zorg en gezondheid voor iedereen binnen bereik houden

Ieder mens heeft recht op kwalitatief goede gezondheidszorg. Wij vinden dat hierin geen verschillen moeten zijn tussen mensen. Denk aan de betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorg en medicijnen. Ongelijkheid hierin vormt een potentieel risico voor de gezondheidszorg in Nederland en voor het betaalbaar houden van de zorg. Menzis voelt zich verantwoordelijk voor het inzetten op het zoveel mogelijk beperken van beleggingen in bedrijven die schadelijk zijn voor de gezondheid. In de Global Standard screening wordt gescreend op schending van de conventies en verdragen, zoals de UNGP's en de ILO standaarden over arbeidsomstandigheden en gezondheid op de werkvloer. Voor alle relevante conventies en verdragen zie bijlage 1.

Gezonde leefstijl en omgeving stimuleren

Voor Menzis is gezondheid een materieel thema. Aandacht voor preventie en gezonde leefstijl is belangrijk, Menzis neemt het belang van preventie en het stimuleren van gezonde leefstijl mee in de gesprekken met externe partijen. Een gezonde leefstijl verlaagt de druk op de zorg. Menzis zet in op het behouden en bevorderen van gezondheid en het verkleinen van de gezondheidskloof, dit is een van de argumenten voor het ondertekenen van het voorstel voor 0% btw op groente en fruit.

Menzis voelt zich verantwoordelijk voor het inzetten op het zoveel mogelijk beperken van beleggingen in bedrijven die schadelijk zijn voor de gezondheid. Gezondheid is onlosmakelijk verbonden met leefstijl. Wij zien productencategorieën als tabak, niet-medische cannabis, alcoholhoudende dranken, fastfood en gokken als dusdanig schadelijk voor de gezondheid dat wij hier niet in willen beleggen¹³, deze keuze maken wij ook in relatie tot de belanghebbenden, waaronder de leden van Menzis. Al deze productcategorieën kunnen leiden tot verslaving,

¹³ Bron: World Health Organization: WHO. (2019, June 24). Tobacco. https://www.who.int/health-topics/tobacco#tab=tab_1

gezondheidscomplicaties en sociale problemen. Het is algemeen bekend dat ze impact hebben op het welzijn van individuen en de samenleving als geheel, en zelfs kunnen leiden tot financiële risico's. Deze afwegingen hebben tot gevolg dat Menzis niet wil beleggen in bedrijven die een groot deel van hun omzet halen uit de betrokkenheid bij deze productcategorieën.

In de Global Standard screening worden schendingen van internationale standaarden nagegaan, zoals van de OESO-richtlijnen over de gezondheid van werknemers, klanten en omwonenden, de ILO standaarden en de internationale afspraken over giftige en gevaarlijke stoffen en chemisch afval, zoals het “Montreal-protocol” en de conventies van Bazel, Rotterdam en Stockholm.

Met de engagementactiviteiten op het thema gezondheid zetten we onder andere in op een goed beleid met betrekking tot werkomstandigheden. Hierbij kan gedacht worden aan een gezonde en veilige werkomgeving, en passende werkuren en opleidingen. Daarnaast nemen we controverses, negatieve gebeurtenissen, mee in de engagementactiviteiten en sporen we bedrijven aan om deze te herstellen. Door ons nagenoeg zero-tolerance beleid op tabak, voeren wij geen engagement met bedrijven op dit onderwerp. Menzis trekt een parallel tussen fastfood en tabak en kiest ervoor niet in deze bedrijven te investeren. Menzis verwacht dat deze bedrijven hun bedrijfsmodellen niet gaan aanpassen, aangezien dit hun verdienmodel is. Daarom gaan wij geen engagement aan met fastfoodbedrijven.

In 2023 heeft Menzis de “Investor Statement on Tobacco” ondertekend. Met dit statement worden lidstaten opgeroepen om de implementatie van het Kaderverdrag van de World Health Organization (WHO-FCTC) inzake tabakscontrole te versnellen. Met dit statement zetten we ons in om bewustzijn te vergroten over de veelzijdige voordelen van tabakscontrole. Dit betreft niet alleen gezondheids- en milieukwesties, maar ook de aanzienlijke negatieve economische impact van tabak-gerelateerde problemen.

Het WHO-FCTC vertegenwoordigt een integrale aanpak van tabakscontrole op het gebied van monitoring van tabaksgebruik, bescherming van mensen tegen tabaksrook, aanbod van hulp om te stoppen met roken, waarschuwen voor de gevaren van tabak, invoering van verbod op reclame, promotie en sponsoring van tabak en de verhoging van de belastingen op tabaksproducten.

Wij zien het WHO-FCTC als een cruciaal instrument voor het creëren van een toekomst zonder tabak. Daarom worden lidstaten middels dit statement opgeroepen tot:

- Ondertekening en ratificatie van het WHO-FCTC;
- Versnelling van de uitvoering van de bepalingen van het WHO-FCTC;
- Toezicht houden op en het rapporteren over de uitvoering;

- Erkennen van de financiële en economische voordelen van een rookvrije wereld, naast de immense gezondheidsvoordelen voor de bevolking.

In 2024 hebben we het Investor and Banking Statement on Vaping ondertekend. Door dit statement te ondertekenen spreken we ons als investeerder uit voor wereldwijde actie tegen vaperen en de bedreigingen die het vormt voor de gezondheid. Het statement is voornamelijk bedoeld om bewustzijn te creëren over de problemen vanwege vaperen.

Met het investeren in sociale obligaties beogen wij het financieren van sociale projecten met positieve impact op een gerichte doelgroep. Met betrekking tot gezondheid is de ambitie financiering te verlenen voor de toegang tot bijvoorbeeld essentiële voorzieningen, fysieke en mentale gezondheid, gezond leven en revalidatie.

(van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

UITSLUITINGEN

	▪ Betrokken zijn bij de productie van tabak of tabak-gerelateerde producten, inclusief vaping (zero-tolerance) ▪ Een deelneming hebben van 10% of meer in een bedrijf dat betrokken is bij de productie van tabak of tabak-gerelateerde producten ▪ Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van tabak en/of tabak-gerelateerde producten
	▪ Voor meer dan 5% omzet genereren uit de productie van alcoholhoudende dranken ▪ Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van alcoholhoudende dranken
	▪ Betrokken zijn bij de productie van niet-medische cannabis ▪ Voor meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van niet-medische cannabis
	▪ Meer dan 5% van hun omzet genereren uit gokactiviteiten
	▪ Actief negatief bijdragen aan gezondheid vanuit de fastfood branche

Klimaat

De wereld staat voor een grote uitdaging op het gebied van klimaatverandering. Als zorgverzekeraar nemen we een belangrijke maatschappelijke positie in het zorglandschap in. De keuzes die wij maken, hebben invloed op het klimaat en op onze samenleving.

Door binnen onze beleggingsportefeuille keuzes te maken ten gunste van het klimaat, dragen wij bij aan het voorkomen, beperken en herstellen van negatieve impact op de ESG-onderwerpen milieu (E) en maatschappij (S). Dit sluit aan bij SDG-13 'klimaatactie' en is nauw verwant met SDG-3 'goede gezondheid en welzijn'.

Klimaatverandering brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door veranderingen in luchtkwaliteit, veilig drinkwater, adequaat voedsel en een goede biodiversiteit. De World Health Organization¹⁴ voorspelt tussen 2030 en 2050 ongeveer 250.000 extra doden per jaar, onder meer als gevolg van ondervoeding, malaria, diarree en hittestress. De directe schade voor de gezondheid, wordt geraamd op 2 tot 4 miljard US-dollar per jaar tegen 2030. Dit is exclusief de kosten in gezondheidsbepalende sectoren, zoals landbouw en water en sanitaire voorzieningen. Gebieden met een zwakke gezondheids-infrastructuur, meestal in ontwikkelingslanden, zijn naar verwachting het minst in staat zich zonder hulp te redden, zich voor te bereiden en te reageren. Een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen door betere keuzes inzake vervoer, voedsel en energiegebruik kan leiden tot een betere gezondheid, met name door minder luchtverontreiniging. Via onze beleggingen proberen we de gezondheidsrisico's die klimaatverandering met zich meebrengt, te beperken.

Koolstofdioxide (CO₂) is van nature aanwezig in de atmosfeer, maar door een toenemende concentratie zorgt dit voor opwarming van de aarde. Dat heeft een negatief effect voor mens en dier over de hele wereld. Wij zien nog onvoldoende verandering binnen de meest vervuilende industrieën en bedrijven. Voor de bedrijven in onze aandelen- en bedrijfsobligatie-portefeuille hanteren we omzetgrenzen voor verschillende schadelijke (product)categorieën, zoals weergegeven in de tabel hieronder. Menzis investeert niet in bedrijven die boven de door ons gestelde omzetnorm zitten voor deze categorieën.

¹⁴ Bron: World Health Organization: WHO. (2021, October 30). Climate change and health. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health>.

Zoals vermeld in paragraaf 3.4.2 vindt namens Menzis in samenwerking met andere institutionele beleggers, ook engagement plaats met bedrijven die een rol spelen bij het aanpakken van mondiale externe factoren, zoals klimaatverandering. Onze uitsluitingen hebben wij in lijn gebracht met het Klimaatakkoord van Parijs.

Binnen het thematische engagementprogramma Net-Zero spoort de externe engagement dienstverlener, namens Menzis, de bedrijven aan hun CO₂-uitstoot te rapporteren, inclusief het expliciet inzetten op het verminderen van de CO₂-uitstoot. Het programma geldt bijvoorbeeld voor bedrijven in de bosbouwsector of voor bedrijven die hierbij betrokken zijn. De dialoog gaat over concrete lange termijn CO₂-reductie doelstellingen, het verminderen van operationele, transitie en fysieke klimaatrisico's en over samenwerkingsinitiatieven. Daarnaast stimuleren wij de bedrijven waarmee we engagement voeren zich te committeren aan "Net-Zero".

Bij de ontwikkeling van het Net-zero engagementprogramma is afstemming gezocht met industriestandaarden, zoals de "Net Zero Asset Owners Alliance" (NZAOA), de "Net Zero Asset Managers Initiative" (NZAMI), de "Institutional Investors Group on Climate Change" (IIGCC), de "Taskforce on Climate-Related Financial Disclosure" (TCFD), "Climate Action 100+" (CA100+) en de "Science Based Targets Initiative" (SBTi). In 2024 wordt het Net-Zero engagementprogramma verder versterkt door samenwerking met andere belanghebbenden, zoals het "Carbon Disclosure Project" (CDP)¹⁵.

Van bedrijven in onze beleggingsportefeuille die een grote blootstelling hebben aan klimaatrisico's verwachten wij robuuste transitieplannen. Specifiek wordt verwacht dat bedrijven:

- Doelen opstellen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs;
- Een strategie hebben voor het verminderen van de CO₂-uitstoot (decarbonisatiestrategie);
- Een duidelijke governancestructuur hebben voor het beheer van klimaatgerelateerde risico's en kansen;
- Transparant zijn over de implementatie van de decarbonisatiestrategie van het bedrijf.

Wanneer bedrijven onvoldoende aan deze verwachtingen voldoen, stemt onze externe dienstverlener tegen de benoeming van de voorzitter van de Raad van Bestuur, of andere relevante bestuursleden of agendapunten. Klimaatgerelateerde aandeelhoudersresoluties over rapportage, risicomanagement en het stellen van doelstellingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs worden over het algemeen door ons gesteund.

¹⁵ Website Carbon Disclosure Project: www.cdp.net

Aandelen:

Menzis streeft naar een CO2-neutrale aandelenportefeuille in 2050 en daarmee de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 graden, door 100% van de aandelenbeleggingen in dat jaar te investeren in CO2-neutrale beleggingen.

Dit doet de externe vermogensbeheerder door:

- Te sturen op 50% carbonreductie ten opzichte van de benchmark (MSCI ACWI) en jaar op jaar de CO2-voetafdruck te verminderen met 7% tot 10%;
- Het voeren van engagement met bedrijven over ambitieuze klimaatdoelstellingen, inclusief het bevorderen van de transitie naar Net-Zero als onderdeel van het thematische engagement.

Nederlandse Woninghypotheken:

Menzis streeft naar een CO2-neutrale voetafdruck van de Nederlandse Woninghypothekenportefeuille in 2050. Dit doet de externe vermogensbeheerder door:

- Het verduurzamen van woningen mogelijk te maken voor hypotheekklanten, middels een duurzaamheidsrekening, en daarmee het gemiddelde energielabel te verlagen. Met de duurzaamheidsrekening kan men tot 106% van de marktwaarde van de woning lenen, met een maximum van € 65.000, waarbij de extra 6% moet worden gebruikt voor het verduurzamen van de woning. De maximale omvang van de hypotheek inclusief duurzaamheidslening bedraagt €1 miljoen.
- Het informeren over, faciliteren van en realiseren van energiebesparingsmaatregelen.

Staatsobligaties

Binnen dit mandaat is de minimale allocatie naar groene, sociale, duurzame en aan duurzaamheid gekoppelde staatsobligaties 5% van de portefeuille en streeft Menzis naar een allocatie van 15%.

Met de groene bedrijfs- en staatsobligaties investeert Menzis in milieuvriendelijke projecten die bijdragen aan de energietransitie. Zo wordt het geld bijvoorbeeld ingezet voor hernieuwbare energie, groene gebouwen, schoner transport en efficiënt afval- en waterbeheer. Hiervoor zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

Bedrijfsobligaties

Menzis heeft een relatieve doelstelling versus de benchmark van minimaal +10%-punt voor de allocatie naar groene, sociale, duurzame en aan duurzaamheid gekoppelde bedrijfsobligaties, met een absolute minimum allocatie van 17,5% die tegen eind 2025 stijgt naar 20%.

van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

UITSLUITINGEN

	- Meer dan 1% van hun omzet genereren uit thermische kolen - Meer dan 50% van hun omzet genereren uit het opwekken van energie uit thermische kolen
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit teerzanden
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit schalie-energie
	Meer dan 5% van hun omzet genereren uit arctische olie
	- Meer dan 5% van hun omzet genereren uit gasexploratie extractie - Meer dan 10% van hun omzet genereren uit gas of olie productie - Meer dan 50% van hun omzet genereren uit het opwekken van energie uit gas of olie

Menzis is gestart met het opstellen van een klimaattransitieplan, de verwachting is dat dit in 2025 is afgerond. De ambitie is dat dit klimaattransitieplan van toepassing is op de gehele beleggingsportefeuille.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is essentieel voor het functioneren van ecosystemen en de vele diensten die deze ecosystemen leveren aan de mens, zoals voedsel- en zuurstofproductie, en klimaatregulatie. Wereldwijd neemt de biodiversiteit af en van institutionele investeerders wordt actie verwacht, bijvoorbeeld door te investeren in het behoud en herstel van biodiversiteit.

Het in 2019 verschenen rapport van het Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) concludeert dat de komende decennia mogelijk een half tot één miljoen plant- en diersoorten verdwijnen door toedoen van menselijk handelen¹⁶.

Veel bedrijven en sectoren zijn afhankelijk van de variatie aan planten, dieren en ecosystemen in de wereld. Het verlies aan biodiversiteit heeft gevolgen voor hoe we leven en eten, en is ook nauw verwant aan SDG-3 'Goede gezondheid en welzijn'. Zo kan verlies van biodiversiteit een risico zijn voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van geneesmiddelen. Denk aan geneesmiddelen die afkomstig zijn van planten, maar ook het groen en de natuur die ons helpen bij een betere fysieke en mentale gezondheid. Een goed functionerend ecosysteem draagt daarnaast bij aan schonere lucht en waterbronnen¹⁷.

Het verlies aan biodiversiteit vormt een potentieel risico voor onze leden en onszelf. Dit vraagt om actie. Als institutionele investeerder vinden wij het belangrijk dit tegen te gaan en bij te dragen aan een duurzamere, leefbaardere wereld. Dit willen we doen door meer te investeren in bedrijven die zich inzetten om de biodiversiteit te beschermen. Hoe dit in de praktijk gaat werken bespreken wij met de externe vermogensbeheerder(s).

Het kwantificeren van specifiek beleid en het formuleren van beleggingsdoelen op biodiversiteit is nog lastig. Het delen van kennis vinden wij daarom belangrijk. Via gezamenlijke initiatieven vanuit bijvoorbeeld de VBDO en de IMVO-expertgroep wordt kennis gedeeld en ontwikkeld, en trachten wij impact te maken via gezamenlijke engagementtrajecten.

¹⁶ Bron: Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (2019). Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services. <https://www.ipbes.net/global-assessment>

¹⁷ Bron: World Health Organization: WHO. (2015, June 3). Biodiversity and Health. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/biodiversity-and-health>

Het verlies aan biodiversiteit heeft meerdere oorzaken: klimaatverandering, directe exploitatie, vervuiling en verandering van landgebruik. Zo worden gebieden ontbost voor landbouw; bijvoorbeeld voor de productie van palmolie, wat leidt tot significant habitatverlies en verstoring van ecosystemen. De productie van palmolie is een belangrijke oorzaak van ontbossing, wat resulteert in het verlies van leefgebieden voor vele plant- en diersoorten en bijdraagt aan klimaatverandering door de vermindering van koolstofopslagcapaciteit van bossen. Een ander voorbeeld waardoor biodiversiteit wordt aangetast is vervuiling door het gebruik van pesticiden. Dit heeft een negatief effect op de gezondheid van zowel mens als dier. Pesticiden zijn schadelijk voor planten en dieren, en vervuilen de grond, het water en de lucht. Daarom heeft Menzis besloten beleggingen in bedrijven die meer dan 5% van hun omzet uit palmolie halen en bedrijven die meer dan 5% van hun omzet uit de productie van pesticiden halen, uit te sluiten en te verkopen.

Beleggingen in bedrijven die meer dan de helft van hun omzet genereren uit de winning van fossiele grondstoffen, zoals aardolie en aardgas, zijn verkocht. Het afgraven van grond tast de biodiversiteit aan. De uitsluitingen op winning van fossiele grondstoffen zijn opgenomen in het themakader 'klimaat'.

In de Global Standard screening en engagement worden de relevante conventies en verdragen meegenomen, zoals vermeld in bijlage 1. Zo zijn er meerdere verdragen die voorschrijven dat bedrijven zoveel mogelijk negatieve impact op beschermde en kwetsbare gebieden moeten voorkomen, zoals het UNESCO-werelderfgoed en de gebieden uit de "Ramsar Convention on Wetlands". Ook wordt de "UN Convention on Biological Diversity" meegenomen. Deze conventie schrijft bedrijven voor zich bij de productie van, of handel in genetisch gemodificeerde organismen te houden aan de eisen van de conventie, en de introductie van invasieve soorten te voorkomen.

Met de engagementactiviteiten op het thema 'biodiversity and natural capital' zetten wij, samen met andere institutionele investeerders, in op het aanpakken van de complexiteit van biodiversiteitsverlies. Het engagementprogramma richt zich op:

- Dubbele materialiteit: hierbij wordt rekening gehouden met zowel de impact van het bedrijf op de biodiversiteit als de afhankelijkheid van biodiversiteit voor het bedrijf;
- Bescherming en bevordering van lange-termijn waarde: het programma helpt bedrijven om hun waarde op de lange termijn te beschermen door biodiversiteit te integreren;
- Kapitaliseren op kansen: het programma helpt bedrijven om kansen te identificeren en te benutten die voortvloeien uit het behoud van biodiversiteit;
- Systemische impact creëren: het programma streeft naar verandering op grotere schaal door de biodiversiteitsproblematiek structureel aan te pakken.

Het programma wil de manier waarop bedrijven omgaan met de impact op, de afhankelijkheid van en de kansen rondom biodiversiteit verbeteren. Onze dienstverlener voor engagement vraagt bedrijven de impact van de bedrijfsactiviteiten op biodiversiteit te meten, daar doelen voor op te stellen en hierover te rapporteren. Wij verwachten dat het behoud en herstel van biodiversiteit op de agenda staat van bestuurders van de bedrijven en dat zij hier actief op sturen.

Het “Task Force for Nature-Related Financial Disclosure” (TNFD) framework wordt gebruikt als input voor het aangaan van de dialoog en voor het monitoren van de voortgang daarop. TNFD zet in op vier transparantie-pijlers, namelijk governance, strategie, risicomanagement en doelstellingen. Daarnaast richt onze engagement dienstverlener zich ook op de pijler openbaarmaking van essentiële informatie over biodiversiteit aan belanghebbenden. Deze vijf pijlers gezamenlijk zijn de kern van het engagementprogramma. Het programma is flexibel en past zich continu aan in lijn met de behoeften van de investeerders, de maatschappelijke veranderingen en trends op het gebied van de planeet.

Menzis en de partijen die namens ons engagement voeren nemen ook deel aan gezamenlijke engagement-activiteiten die passen bij het beleid duurzaam beleggen. Zo heeft Menzis bijvoorbeeld in 2024 een verklaring mee ondertekend waarin beleggers eisen dat bedrijven milieu- en sociale due diligence verbeteren in de nikkelketen voor de batterijen van elektrische voertuigen. De verklaring gaat in op de groeiende zorgen die het gebruik van nikkel in EV-batterijen met zich meebrengt. Voorbeelden van risico's zijn lucht- en watervervuiling, ontbossing en verlies aan biodiversiteit. De verklaring vraagt specifiek actie van bedrijven op drie punten:

- Invoering van verantwoorde mijnbouwpraktijken in nikkeltoeleveringsketens, met een focus op het respecteren van rechten van inheemse volkeren;
- Verbeterde sociale en milieu-due diligence, met verhoogde transparantie en openbaarmaking van risico's;
- Tijdgebonden toezeggingen voor ontbossingsvrije nikkeltoeleveringsketens, met 2025 als uiterste datum.

Wanneer wij onze stem uitbrengen op aandeelhoudersvergaderingen verwachten wij van bedrijven die blootgesteld zijn aan grondstoffen met ontbossingsrisico's tot gevolg dat zij maatregelen treffen deze risico's te beperken. Wanneer bedrijven geen adequate beleidsmaatregelen hebben opgenomen stemt onze externe vermogensbeheerder namens Menzis tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor het behandelen van die kwestie. De externe vermogensbeheerder baseert de kwaliteit van de mitigerende maatregelen die de bedrijven hanteren op basis van externe benchmarks, zoals de Forest500 benchmark. Namens Menzis ondersteunt de externe

vermogensbeheerder aandeelhoudersresoluties die pleiten voor meer openbaarmaking van het beheer van biodiversiteitsrisico's en voorstellen waarin bedrijven wordt gevraagd ontbossingsrisico's te mitigeren.

Op kwartaalbasis monitort Menzis het water- en afvalverbruik van de bedrijven in de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille en zet dit af tegen de benchmark van de relevante beleggingscategorie.

(van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

BIODIVERSITEIT

- Meer dan 5% van hun omzet halen uit palmolie productie

- Meer dan 5% van hun omzet halen uit pesticiden productie

Defensie-industrie

Als zorgverzekeraar voelen wij ons verantwoordelijk voor het bijdragen aan een veilige wereld via onze beleggingen door naleving van ethische richtlijnen en internationale verdragen. Wapens die worden ingezet in oorlogen of gewapende conflicten bedreigen de veiligheid van de bevolking en kunnen leiden tot ernstige mensenrechtenschendingen. Draagbare vuurwapens worden gebruikt in conflicten tussen burgers onderling en zorgen voor onnodig leed. Controversiële wapens, zoals landmijnen of clusterbommen, vormen een groot risico omdat ze vaak geen onderscheid maken tussen burgers en militairen, wat in strijd is met het internationaal humanitair recht. Een burger mag niet slachtoffer worden van een oorlogsconflict.

Sinds de oorlog in Oekraïne en de oorlog tussen Israël en Palestina is het wel of niet beleggen in wapens weer een actueel vraagstuk geworden. Dit was mede aanleiding voor Menzis om in 2023 een herwaardering te doen van ons beleggingsbeleid inzake het investeren in de defensie-industrie. Hiervoor hebben wij een themasessie voor onze directie en onze beleggingsadviescommissie georganiseerd met een expert van PAX. PAX is de grootste vredesorganisatie van Nederland.

Hoewel het beleggen in wapens niet per definitie onethisch is, brengt het investeren in de defensie-industrie aanzienlijke ethische dilemma's met zich mee. Alleen al omdat wapens in de handen van verkeerde partijen verkeerd gebruikt kunnen worden, wat kan leiden tot schending van het oorlogsrecht en/of schending van mensenrechten.

Ons beleid en de regelgeving op controversiële wapens, zoals clustermunities, kernwapens, biologische en chemische wapens is in lijn met internationale verdragen, zoals het Verdrag inzake Clustermunities en de Conventie inzake Biologische en Toxinwapens¹⁸. In Nederland en veel andere landen geldt een verbod op de financiering van producenten van clustermunities. Dat maakt ook dat Menzis niet investeert in bedrijven die betrokken zijn bij producten of diensten die exclusief bedoeld zijn voor controversiële wapens, of verarmd uranium of witte fosfor produceren, of voor meer dan 10% deelnemen in een dergelijk bedrijf. Daarnaast erkennen wij dat dual-use goederen, die zowel voor civiele als militaire doeleinden kunnen worden gebruikt, als militaire goederen worden behandeld wanneer ze een niet-civiele toepassing hebben. Dit betekent dat bedrijven die

¹⁸ Convention on Cluster Munitions, 2008, en de Convention on the Prohibition of Development, Production, Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on the Destruction, 1972

betrokken zijn bij de productie of handel van dual-use goederen met een militaire toepassing, onderworpen zijn aan dezelfde strikte ethische en juridische normen als producenten van puur militaire goederen.

Ook niet-controversiële wapens kunnen op een controversiële manier worden ingezet of gebruikt, of kunnen aan hoog-risico landen worden geleverd, wat het risico op schending van mensenrechten of oorlogsrecht verhoogt. PAX heeft wereldwijd 52 landen als hoog-risico geclassificeerd. Naast de embargo-landen waar men het over het algemeen wel over eens is, is er geen eenduidig beeld over welke overige landen als hoog-risico moeten worden gezien. Onderzoek wijst uit dat de defensie-industrie is besmet met corruptie¹⁹. Studies tonen aan dat, ondanks dat de wapenhandel een klein deel is van de totale wereldhandel, de wapenhandel goed is voor 40% van de totale wereldwijde corruptie.

Niet de hele financiële sector heeft goed beleid en duidelijke standpunten om mensenrechten te respecteren en de defensie-industrie verschuilt zich nog te veel achter de overheid. Zolang overheden exportvergunningen afgeven is het produceren en verhandelen van wapens volgens de defensie-industrie legaal. Maar daarmee voldoet men niet aan de verantwoordelijkheid om mensenrechten te respecteren.

Betrouwbare data over bedrijven die wapens leveren aan hoog-risico landen is op dit moment voor Menzis als institutionele investeerder niet beschikbaar. In samenwerking met andere institutionele investeerders onderzoeken wij of er een dataleverancier is die data over de hoog-risico landen kan aanbieden. Zolang Menzis geen data heeft over het leveren van wapens aan hoog-risico landen, investeren wij alleen in bedrijven die minder dan 5% van hun omzet genereren uit de productie van militaire wapens. Daarnaast geldt dat Menzis niet investeert in bedrijven die betrokken zijn bij de productie of de verkoop van niet-militaire vuurwapens en munitie.

Op basis van de herwaardering van het beleid naar aanleiding van de themasessie met PAX is de conclusie van Menzis dat het beleid nog passend is. Engagement met wapenproducenten is uitdagend vanwege de complexiteit van de industrie en het gebrek aan transparantie. Aanpassen van het beleid om beter onderscheid te kunnen maken in controversiële en niet-controversiële

¹⁹ Bron onderzoek: Feinstein, A., Holden, P., & Pace, B. (2016). 1. Corruption and the arms trade: sins of commission. In SIPRI, SIPRI Yearbook 2011: Armaments, Disarmament and International Security. Oxford: Oxford University Press. Retrieved 6 Apr. 2023, from <https://www.sipriyearbook.org/view/9780199695522/sipri-9780199695522-chapter-2.xml>

wapens is niet makkelijk, en om engagement te gaan voeren brengt het risico mee dat Menzis alsnog onverantwoord belegt.

Daarnaast is Menzis een relatief kleine belegger en zijn er weinig andere beleggers om samen mee op te trekken voor het voeren van engagement richting deze wapenproducenten.

Om bovenstaande redenen zien wij de defensie-industrie als een significant risico met betrekking tot schending van mensenrechten. Daarnaast zien wij wapens als risicovol voor de gezondheid en het welzijn van de mens – SDG-3 – door het veroorzaken van letsel en dood, en speelt het een rol bij armoede – SDG-1 – bijvoorbeeld wanneer landen grote investeringen doen in wapens waardoor er minder geld beschikbaar is voor sociale doeleinden.

Bij de Global Standard screening van de beleggingsportefeuille van Menzis, worden de relevante conventies en verdragen volgens de IMVO-standaard en het internationale (mensen)recht meegenomen, zie hiervoor bijlage 1. Enkele voorbeelden van conventies die gebruikt worden zijn de “prohibition of the development, production, stockpiling and use of chemical weapons and on their destruction” en de “prohibition of the use, stockpiling, production and transfer of anti-personnel mines and on their destruction” van de United Nations.

Door ons nagenoeg zero-tolerance beleid op wapens, voeren wij geen engagement op dit thema.

Menzis is vermeld in de Hall of Fame van het in juli 2023 gepubliceerde rapport van PAX ‘Moving Away from Mass Destruction’ en scoort goed op het laatst uitgevoerde onderzoek van de Eerlijke Geldwijzer.

(van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

UITSLUITINGEN

- Betrokken zijn bij producten of diensten die exclusief bedoeld zijn voor controversiële wapens, of verarmd uranium of witte fosfor produceren, of voor meer dan 10% deelnemen in een dergelijk bedrijf

- Meer dan 5% van hun omzet genereren uit de productie van militaire wapens

- Betrokken zijn bij de productie of de verkoop van niet-militaire vuurwapens en munitie

Dierenwelzijn

In het IMVO-convenant is afgesproken dat de convenantspartijen zoeken naar mogelijkheden voor verbeteringen in het beleggingsbeleid op basis van ESG-thema's. Wij voelen ons verantwoordelijk om ons in te zetten voor maatschappelijke kwesties, zo ook voor dierenwelzijn. Europa kent wetgeving die eisen stelt aan dierenwelzijn in diverse bedrijfstakken. Internationaal bindende verdragen die hieraan invulling geven, bestaan nog niet. Vanuit het IMVO-convenant is een ESG-beleggingsraamwerk voor dierenwelzijn opgesteld, informatie daaruit is in dit themakader verwerkt.

Dieren worden op grote schaal gebruikt in de commerciële industrie. De belangrijkste bedrijfstakken waarin dierenwelzijn een rol speelt binnen het beleggingsuniversum zijn:

- Bedrijven die betrokken zijn in de waardeketen van dierlijke voedselproductie en -consumptie;
- Bedrijven die betrokken zijn bij dierproeven voor farmacie, cosmetica en chemie;
- Bedrijven in de textiel- en kledingindustrie.

In deze bedrijfstakken bestaat het risico op aantasting van het dierenwelzijn, bijvoorbeeld door weinig bewegingsruimte, door de wijze van transport met risico op verwondingen of uitputting van dieren, door pijnlijke ingrepen, door het fokken van dieren voor een hogere productie, door het levend plukken van dieren of slechte houderij- en vangomstandigheden.

Wat betreft het gebruik van dierproeven door bedrijven voor farmacie, cosmetica en chemie vinden wij dat het gebruik daarvan zoveel mogelijk moet worden beperkt. Voor de productie van farmaceutische producten zijn dierproeven vaak noodzakelijk omdat er (nog) geen alternatieve testwijzen zijn. Met de bedrijven die gebruik maken van dierproeven voor farmaceutische producten gaan we via engagement de dialoog op het gebied van dierenwelzijn aan. Het doel hiervan is bij de bedrijven, indien nodig, structurele verbeteringen te realiseren.

Menzis investeert niet in bedrijven die gebruik maken van dierproeven voor de productie van cosmetica en andere niet-medische doeleinden en daarvoor geen sterk beleid hebben. De beoordeling van het beleid voor het gebruik van dierproeven gebeurt aan de hand van criteria, waaronder de zogenaamde '3 V's': Vervanging, Vermindering en Verfijning. Vervanging houdt in dat het bedrijf diergebruik door alternatieven vervangt. Vermindering houdt in dat minder dieren bij dierproeven worden gebruikt. Verfijning houdt in dat het welzijn van de dieren bij dierproeven door het bedrijf wordt verbeterd.

Ook beoordelen we bedrijven op best practices rondom dierproefcertificaten. Wanneer bedrijven goed scoren op bovenstaande punten achten wij het beleid sterk. De '3 V's' gelden ook voor dierproeven in de medische sector. Hoewel Menzis geen sterk beleid hanteert voor de medische industrie en daarop dus niet uitsluit, is het belangrijk dat bedrijven in deze sector streven naar vervanging, vermindering en verfijning van dierproeven.

Bont en exotisch leer zijn niet meer van deze tijd, zeker vanwege de bescherming van dieren en milieu. De productie van bont en exotisch leer gaat veelal gepaard met ernstig dierenleed. Menzis belegt niet in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van bont en exotisch leer en heeft hiervoor een zero-tolerance beleid. Menzis wil ook niet beleggen in ondernemingen die meer dan 10% van hun omzet behalen uit de verkoop van bont en exotisch leer.

Menzis moedigt haar externe dienstverlener aan om engagement te voeren op het thema dierenwelzijn. We erkennen dat dit onderwerp vaak ondergeschikt is aan bredere kwesties, zoals klimaatverandering en biodiversiteit. Onze externe dienstverlener is actief betrokken bij twee werkgroepen die gericht zijn op engagement op het thema dierenwelzijn: de Business Benchmark on Farm Animal Welfare en de Farm Animal Investment Risk & Return (FAIRR).

Het FARMS initiatief richt zich op het verbeteren van de manier waarop dieren worden gehouden, vervoerd en geslacht, en moedigt financiële instellingen aan om vlees-, melk- en eiproducenten en andere bedrijven in de toeleveringsketen te ondersteunen bij het voldoen aan de Responsible Minimum Standards. Door deel te nemen aan het FARMS initiatief, zet Menzis zich in voor de bescherming van dierenwelzijn, het integreren van dierenwelzijn in onze ESG-inspanningen, en het stimuleren van duurzame veranderingen in de landbouwsector.

De externe vermogensbeheerder van het aandelenmandaat stemt namens Menzis voor aandeelhoudersvoorstellen die zich richten op het aanpakken van het gebruik van antibiotica in de veehouderij. We geloven dat deze aanpak bijdraagt aan een duurzamere en ethisch gezien meer verantwoorde praktijk binnen de agrarische sector.

(van toepassing op de aandelen- en bedrijfsobligaties portefeuille)

UITSLUITING

- Betrokken zijn bij dierproeven voor niet-farmaceutische producten en hiervoor geen sterk beleid hebben

- Betrokken zijn bij de productie van bont en/of exotisch leer
- Meer dan 10% omzet genereren uit de verkoop van bont en/of exotisch leer